

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΑΡΧΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

της Αττικής

ΤΕΥΧΟΣ 53 • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2025

Τεχνητή Νοημοσύνη

Ευκαιρίες,
προκλήσεις και
ο ρόλος της
στην Τοπική
Αυτοδιοίκηση
του μέλλοντος

Διακεκριμένοι καθηγητές ρίχνουν «φως» στην Τεχνική Νοημοσύνη

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

✓ 16ο forum
Τοπικής
Αυτοδιοίκησης
στο Πόρτο Χέλι

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής (Α.Δ.Α.)
- Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής (Π.Ε.Δ.Α)

ΔΗΜΟΙ:

- Αλίμου • Λαυρεωτικής
- Μαρκοπούλου Μεσογαίας • Παλαιού Φαλήρου
- Χαλανδρίου • Φιλοθέης Ψυχικού • Φυλής

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΦΩΤΕΙΝΟΥ ΔΙΑΚΟΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Αθήνα

ΦΩΤΟΔΙΑΣΤΑΣΗ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΦΩΤΕΙΝΟΥ ΔΙΑΚΟΣΜΟΥ

14* χλμ ΠΕΟ Θεσ/νίκης - Αθηνών
Αγχιάλος - 57011 Γέφυρα - Τ.Θ. 54
Θεσσαλονίκη

Τηλ: +30 2310 728 500 (90 γραμμές)
Φαξ: +30 2310 728 528 (10 γραμμές)

e-mail: fotodiastasi@fotodiastasi.gr

www.fotodiastasi.com

FDS
ILLUMINATION
FOTODIASTASI

37 Years

Περιεχόμενα

4	Σημείωμα του Εκδότη		
7	Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης		
8	16ο forum Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο Πόρτο Χέλι		
40	Η Ένωση Δημάρχων Αττικής ταξίδεψε στην Κύθνο		
		Καλές Πρακτικές	
		20	Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής
		22	Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
		24	Δήμος Αλίμου
		26	Δήμος Λαυρεωτικής
		28	Δήμος Μαρκοπούλου Μεσογαίας
		30	Δήμος Παλαιού Φαλήρου
		32	Δήμος Χαλανδρίου
		34	Δήμος Φιλοθέης - Ψυχικού
		36	Δήμος Φυλής

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Ένωση Δημάρχων Αττικής

ΕΚΔΟΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ: Παύλος Καμάρας

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Παύλος Καμάρας, Γιώργος Κουράσης

EDITING: Γιώργος Λαιμός

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ: Κάλυ Αναγνωστοπούλου

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κότσικα 4 Αθήνα Τ.Κ. 104 34 | Τηλ.: 210 36 46 755-6 | Fax.: 210 36 46 306

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: www.sdat.gr | EMAIL: sylogosdat@yahoo.gr

ATELIER - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Lithos O.E. | Τηλ.: 27420 20584 | email: lithos01@otenet.gr

«Η Τεχνητή Νοημοσύνη: Ευκαιρίες, προκλήσεις και ο ρόλος της στην Τοπική Αυτοδιοίκηση του Μέλλοντος»

Του Παύλου Καμάρα, Προέδρου της Ένωσης Δημάρχων Αττικής

Η Τεχνητή Νοημοσύνη αναμένεται να παίξει καθοριστικό ρόλο ως τεχνολογία του μέλλοντος επηρεάζοντας τις ζωές μας. Σ' αυτό το πλαίσιο η Ένωση Δημάρχων Αττικής άνοιξε το θέμα με σχετικό FORUM όπου έγκριτοι επιστήμονες, προσέγγισαν το ζήτημα σε σχέση και με την Τ.Α., ενώ συνεχίζει με ημερίδα για την αξιοποίηση της στην κατανόηση των αναγκών των Δημοτών.

Τι είναι λοιπόν η Τεχνητή Νοημοσύνη και πως χρησιμοποιείται

Η Τεχνητή Νοημοσύνη αναφέρεται στην ικανότητα μιας μηχανής, να αναπαράγει τις γνωστικές λειτουργίες ενός ανθρώπου όπως είναι η μάθηση, ο σχεδιασμός και η δημιουργικότητα.

Η Τεχνητή Νοημοσύνη καθιστά τις μηχανές να «κατανοούν» το περιβάλλον τους, να επιλύουν προβλήματα και να δρουν προς επίτευξη ενός συγκεκριμένου στόχου.

Ο υπολογιστής λαμβάνει δεδομένα (ήδη έτοιμα ή συλλεγμένα μέσω αισθητήρων π.χ. κάμερα) τα επεξεργάζεται και ανταποκρίνεται βάσει αυτών.

Τα νούμερα που αφορούν στα δεδομένα είναι τρομακτικά.

181 zettabytes είναι ο εκτιμώμενος όγκος δεδομένων που θα δημιουργηθεί στον κόσμο του 2025 (ένα zettabyte είναι τρισεκατομμύρια gigabyte)

Ευκαιρίες και απειλές Οφέλη της ΤΝ

Η ψηφιακή βιομηχανία και οι εφαρμογές B2B κατέχουν ήδη σημαντική θέση στην οικονομία των χωρών της ΕΕ. Με ψηφιακές υποδομές υψηλής ποιότητας και ένα ρυθμιστικό πλαίσιο που προστατεύει την ιδιωτική ζωή και την ελευθερία του λόγου, η ΕΕ έχει τη δυνατότητα να καταστεί παγκόσμιος ηγέτης στον χώρο της οικονομίας δεδομένων και των εφαρμογών της.

Οφέλη της ΤΝ για τους πολίτες

Η τεχνητή νοημοσύνη (ΤΝ) μπορεί να αποφέρει πολλά οφέλη στους πολίτες, όπως καλύτερη υγειονομική περίθαλψη, ασφαλέστερες και καθαρότερες μεταφορές, εξατομικευμένες, φθηνότερες υπηρεσίες και προϊόντα μεγαλύτερης διάρκειας. Μπορεί, επίσης, να διευκολύνει την πρόσβαση στην ενημέρωση, στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση.

Οφέλη της ΤΝ για τις επιχειρήσεις

Η ΤΝ επιτρέπει την ανάπτυξη μιας νέας γενιάς προϊόντων και υπηρεσιών, μεταξύ άλλων σε τομείς όπου οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις κατέχουν ήδη ισχυρή θέση: πράσινη και κυκλική οικονομία, κατασκευή μηχανημάτων, γεωργία, υγειονομική περίθαλψη, μόδα, τουρισμός. Μπορεί να συμβάλει στην αύξηση των πωλήσεων, στη συντήρηση μηχανών, στην εξοικονόμηση ενέργειας, στη βελτίωση της παραγωγής και της ποιότητας προϊόντων αλλά και της εξυπηρέτησης πελατών.

67%: Το ποσοστό Ευρωπαίων που αντιλαμβάνονται θετικά τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της Τεχνητής Νοημοσύνης, για τη βελτίωση της ασφάλειας των εργαζομένων.

Οφέλη της ΤΝ για τις δημόσιες υπηρεσίες

Η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης στις δημόσιες υπηρεσίες μπορεί να εξασφαλίσει μείωση κόστους και να προσφέρει νέες δυνατότητες για τις δημόσιες μεταφορές, την εκπαίδευση, την καλύτερη διαχείριση ενέργειας και αποβλήτων και τη βελτίωση της βιωσιμότητας ορισμένων προϊόντων. Κατά συνέπεια, η ΤΝ μπορεί να συνεισφέρει στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Ενισχύοντας τη δημοκρατία

Η πρόληψη της παραπληροφόρησης και των κυβερνοεπιθέσεων και η διασφάλιση της πρόσβασης σε ποιοτική ενημέρωση μπορούν να ενισχύσουν τη δημοκρατία. Μπορούν, επίσης, να εξασφαλίσουν διαφάνεια και το σεβασμό της διαφορετικότητας μέσω του περιορισμού των προκαταλήψεων κατά τις διαδικασίες προσλήψεων και της χρήσης της ανάλυσης δεδομένων.

ΤΝ και ασφάλεια

Η επεξεργασία μεγάλων βάσεων δεδομένων, η εκτίμηση κινδύνων κατά τη μαζική μεταφορά κρατούμενων, η πρόβλεψη τρομοκρατικών επιθέσεων συνιστούν παραδείγματα της ολοένα και μεγαλύτερης χρήσης της ΤΝ στο πεδίο απονομής ποινικής δικαιοσύνης. Χρησιμοποιείται ήδη για την ανίχνευση και καταπολέμηση παράνομων και ανάρμοστων συμπεριφορών στο διαδίκτυο.

Η ΤΝ μπορεί επίσης να αξιοποιηθεί στα πλαίσια στρατιωτικών στρατηγικών άμυνας και επιθέσεων, ως μέσο ηλεκτρονικού ψαρέματος και πειρατείας ή ως μέσο στόχευσης πληροφοριακών συστημάτων εν καιρώ κυβερνοπολέμου, ενώ το βασικό πλεονέκτημα των αυτόνομων οπλικών συστημάτων αποτελεί η δυνατότητα ένοπλης σύγκρουσης με περιορισμένο κίνδυνο σωματικής βλάβης.

Απειλές και προκλήσεις της ΤΝ

Η ολοένα και αυξανόμενη εξάρτησή μας από συστήματα ΤΝ ενέχει, από την άλλη, δυνητικούς κινδύνους.

Υποχρησιμοποίηση ή κατάχρηση της ΤΝ

Η ανεπαρκής αξιοποίηση της ΤΝ μπορεί να αποτελέσει σοβαρή απειλή για την ΕΕ: οι χαμένες ευκαιρίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αναποτελεσματική εφαρμογή σημαντικών προγραμμάτων της ΕΕ, την απώλεια ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος έναντι άλλων περιοχών, την οικονομική στασιμότητα, αλλά και περιορισμένες δυνατότητες για τους πολίτες. Η υποχρησιμοποίηση μπορεί να προκύψει από την έλλειψη εμπιστοσύνης του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα στην ΤΝ, τις φτωχές υποδομές, την έλλειψη πρωτοβουλιών, τις χαμηλές επενδύσεις ή τις κατακερματισμένες ψηφιακές αγορές, δεδομένης της εξάρτησης της μηχανικής μάθησης της ΤΝ από τα δεδομένα.

Η κατάχρηση μπορεί επίσης να αποδειχθεί προβληματική σε περίπτωση λανθασμένης ή άσκοπης εφαρμογής της ΤΝ, για παράδειγμα για την επεξήγηση πολύπλοκων κοινωνικών ζητημάτων.

Η πράξη της ΤΝ στοχεύει να αντιμετωπίσει και τους δύο αυτούς κινδύνους. Στοχεύει στην ενίσχυση της αξιόπιστης τεχνητής νοημοσύνης στην Ευρώπη - τόσο για τους πολίτες όσο και για τις επιχειρήσεις, αντιμετωπίζει τους κινδύνους που ενέχει η τεχνητή νοημοσύνη και επιδιώκει να καταστήσει την Ευρώπη ως ηγετική δύναμη σε αυτόν τον τομέα.

Απόδοση ευθύνης σε περίπτωση δυσλειτουργίας των συστημάτων ΤΝ

Η απόδοση ευθυνών σε περίπτωση δυσλειτουργίας των συστημάτων ΤΝ αποτελεί σημαντική πρόκληση: ποιος φέρει την ευθύνη σε περίπτωση ατυχήματος με αυτοκίνητο χωρίς οδηγό; Ο ιδιοκτήτης του αυτοκινήτου, ο κατασκευαστής ή ο προγραμματιστής του;

Εάν ο παραγωγός ήταν απαλλαγμένος από κάθε ευθύνη, δεν θα υπήρχε κίνητρο παροχής καλού προϊόντος ή υπηρεσίας, κάτι που θα μπορούσε να βλάψει την εμπιστοσύνη του κόσμου στην τεχνολογία. Από την άλλη, η ύπαρξη αυστηρών κανονισμών θα μπορούσε να καταστείλει την καινοτομία.

Η ΤΝ ως απειλή για τη δημοκρατία και τα θεμελιώδη δικαιώματα

Τα αποτελέσματα που παράγουν οι τεχνολογίες ΤΝ εξαρτώνται από τον τρόπο σχεδιασμού τους και τα δεδομένα

που χρησιμοποιούν. Τόσο ο σχεδιασμός όσο και οι βάσεις δεδομένων μπορούν να περιέχουν προγραμματισμένες ή μη προκαταλήψεις. Για παράδειγμα, σημαντικές πτυχές νεός ζητήματος ενδέχεται να μην έχουν ενσωματωθεί στον αλγόριθμο ή μπορεί να έχουν προγραμματιστεί με τρόπο που να αντανακλούν και αναπαράγουν συγκεκριμένες προκαταλήψεις.

Επιπλέον, η χρήση αριθμών για την εξήγηση πολύπλοκων κοινωνικών πραγματικοτήτων μπορεί να δίνει την λάθος εντύπωση ότι οι τεχνολογίες ΤΝ παρέχουν τεκμηριωμένες και ακριβείς πληροφορίες ("mathwashing").

Η κακή χρήση της ΤΝ μπορεί να οδηγήσει στη λήψη μεροληπτικών αποφάσεων (με βάση το φύλο και την εθνότητα, την ηλικία) κατά τη πρόσληψη ή απόλυση εργαζομένων, τη χορήγηση δανείων ή τη άσκηση ποινικών διώξεων. Η ΤΝ μπορεί να έχει σοβαρό αντίκτυπο στο δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής και της προστασίας των δεδομένων. Μπορεί, για παράδειγμα, να χρησιμοποιηθεί από τεχνολογίες αναγνώρισης προσώπου ή για τον εντοπισμό και την ανάλυση προφίλ ατόμων στο διαδίκτυο. Ακόμη, η ΤΝ επιτρέπει τη συγκέντρωση μεμονωμένων πληροφοριών που έχει παράσχει ένας χρήστης και το συνδυασμό τους με νέους τρόπους για την παραγωγή ενός άγνωστου για τον χρήστη αποτελέσματος.

Μπορεί να αποτελέσει, επίσης, απειλή για τη δημοκρατία: η ΤΝ έχει ήδη κατηγορηθεί για τη δημιουργία διαδικτυακών "θαλάμων αντήχησης" (echo chambers) βάσει προγενέστερης διαδικτυακής συμπεριφοράς, την εμφάνιση περιεχομένου που αντιστοιχεί μόνο στις προτιμήσεις του χρήστη αντί για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που να ενθαρρύνει τον πλουραλιστικό και ανοικτό δημόσιο διάλογο. Μπορεί ακόμα να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία ρεαλιστικών αλλά παραποιημένων βίντεο, ήχων και εικόνων, γνωστών ως "deerfakes", που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την οικονομία, να βλάψουν τη φήμη ορισμένων ανθρώπων και να θέσουν εμπόδια στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, ενώ μπορούν να προκαλέσουν πόλωση στη δημόσια σφαίρα και χειραγώγηση εκλογών.

Η ΤΝ μπορεί επίσης να περιορίσει ελευθερία του συνέρχεσθαι και της ειρηνικής διαμαρτυρίας, καθώς έχει τη δυνατότητα εντοπισμού και ανάλυσης προφίλ ατόμων που ταυτίζονται με μια συγκεκριμένη ιδεολογία ή πράξεις.

Για να αποφευχθεί η μεροληψία, η πράξη περί τεχνητής νοημοσύνης απαιτεί τα σύνολα δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση της τεχνητής νοημοσύνης να είναι όσο το δυνατόν πιο πλήρη και απαλλαγμένα από σφάλματα. Ρυθμίζει επίσης τη χρήση ορισμένων εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης που ενδέχεται να απειλήσουν τα δικαιώματα των πολιτών - για παράδειγμα, η χρήση βιομετρικών συστημάτων ταυτοποίησης από τις αρχές επιβο-

λής του νόμου απαγορεύεται, εκτός από ορισμένες στενά καθορισμένες περιπτώσεις.

Η πράξη περί τεχνητής νοημοσύνης εισήγαγε επίσης μια απαίτηση σύμφωνα με την οποία οι τεχνητά δημιουργημένες ή χειραγωγημένες εικόνες, το περιεχόμενο ήχου ή βίντεο, δηλαδή τα βαθιά ψεύτικα, θα πρέπει να επισημούνται με σαφήνεια και ευδιάκριτα ως τέτοια.

Το αντίκτυπο της ΤΝ στις θέσεις εργασίας

Η χρήση της ΤΝ στο χώρο εργασίας αναμένεται να επιφέρει την εξαφάνιση ενός μεγάλο αριθμού επαγγελματιών. Παρότι η ΤΝ αναμένεται επίσης να δημιουργήσει και να βελτιώσει υπάρχουσες θέσεις εργασίας, η διασφάλιση σωστής εκπαίδευσης και κατάρτισης θα παίξει κρίσιμο ρόλο στην πρόληψη της μακράς ανεργίας και την ανάπτυξη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού.

84%: Το ποσοστό Ευρωπαίων που πιστεύουν ότι τα ρομπότ και η τεχνητή νοημοσύνη είναι τεχνολογίες που απαιτούν προσεκτική διαχείριση.

Ανταγωνισμός

Η μαζική συγκέντρωση πληροφοριών μπορεί επίσης να οδηγήσει σε στρέβλωση του ανταγωνισμού καθώς οι κάτοχοι περισσότερων πληροφοριών θα μπορούν να αποκτήσουν πλεονέκτημα και να εξαλείψουν τους ανταγωνιστές τους από την αγορά.

Κίνδυνοι ασφαλείας

Οι εφαρμογές ΤΝ που έρχονται σε φυσική επαφή με τους ανθρώπους ή έχουν ενσωματωθεί στο ανθρώπινο σώμα μπορούν να παρουσιάσουν κινδύνους αν δεν έχουν σχεδιαστεί σωστά ή έχουν γίνει αντικείμενο κατάχρησης.

Η ανεπαρκώς ρυθμισμένη χρήση όπλων εξοπλισμένων με συστήματα ΤΝ μπορεί να προκαλέσει απώλεια ελέγχου, με σοβαρές επιπτώσεις για την ανθρώπινη ασφάλεια.

Προκλήσεις διαφάνειας

Η άνιση πρόσβαση στην πληροφορία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εκμετάλλευσης. Για παράδειγμα, ένας διαδικτυακός πωλητής θα μπορούσε, βάσει της διαδικτυακής συμπεριφοράς ενός ατόμου ή άλλων δεδομένων (και εν αγνοία του), να κάνει χρήση ΤΝ για να προβλέψει πόσα χρήματα σκοπεύει να ξοδέψει. Παρομοίως, μια πολιτική εκστρατεία μπορεί να προσαρμόσει το μήνυμά της για να ταιριάξει στο προφίλ του συγκεκριμένου ατόμου.

Επιπλέον, μερικές φορές μας είναι δύσκολο να γνωρίζουμε αν συνομιλούμε με πραγματικό άνθρωπο ή τεχνολογία ΤΝ.

«Πηγή Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο»

Με εξαιρετική επιτυχία ολοκληρώθηκε το 16ο FORUM της Αυτοδιοίκησης που συνδιοργάνωσαν στο Πόρτο Χέλι η Ένωση Δημάρχων Αττικής και η Π.Ε.Δ.Α. Το επίκαιρο θέμα της Τεχνητής Νοημοσύνης στον Ψηφιακό Μετασχηματισμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κέντρισε το ενδιαφέρον δεκάδων Δημάρχων (πρώην και εν ενεργεία) που συμμετείχαν στις εργασίες του Συνεδρίου.

ΚΑΤΑΞΙΩΜΕΝΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Καταξιωμένοι επιστήμονες, οι εισηγητές, έδωσαν σημαντικές πληροφορίες κυρίως σε σχέση με την Τ.Α. και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της.

- Ο κ. Θάνος Κριεμάδης, καθηγητής Στρατηγικού Σχεδιασμού Οργανισμών και Επιχειρήσεων, Πρόεδρος του τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, έδωσε έμφαση στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και των στελεχών της Τ.Α., ώστε με όρους σύγχρονου management και την άντληση πληροφοριών από το AI, να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των Οργανισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- Ο κ. Ευστράτιος Παπάνης, καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου, με πλήθος παραδειγμάτων και αναφορών, φώτισε από πολλές πλευρές το κύριο θέμα της Τεχνητής Νοημοσύνης, αναφέροντας το ως «κοινωνικό χώρο», παρά ως «εργαλείο», τονίζοντας τις ευκαιρίες που ανοίγονται πλέον με τον AI στην Κοινωνία και ιδιαίτερα στην Τ.Α. επισημαινοντας όμως και τους κινδύνους για την Δημοκρατία και την Συμμετοχικότητα την προστασία προσωπικών δεδομένων κλπ. αφού η AI

όπως είπε και λάθη κάνει και αμερόληπτη δεν είναι και χειραγωγημένη απολύτως, με ότι αυτό συνεπάγεται.

- Ο κ. Ευάγγελος Μπεκιάρης, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ΕΚΕΤΑ, αναφέρθηκε σε πολλά προγράμματα και έρευνες που διαθέτει το Ερευνητικό Ινστιτούτο, στο οποίο προΐσταται και τα οποία μπορούν να στηρίξουν τους Δημάρχους στο έργο τους, βελτιώνοντας τις υπηρεσίες προς τους Δημότες, με την χρήση και της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Παρεμβάσεις έκαναν επίσης σύνεδροι με ενδιαφέρουσες τοποθετήσεις και ερωτήσεις προς τους εισηγητές.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Στην έναρξη των εργασιών, χαιρετισμούς απεύθυναν ο κ. Σάββας Χιονίδης, Γεν. Γραμματέας του ΥΠΕΣ, εκπρόσωπος του Πρωθυπουργού, ο κ. Δημήτρης Μάντζιος, βουλευτής επικρατείας, εκπρόσωπος του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ, ο κ. Ηλίας Αποστολόπουλος, Πρόεδρος του ΙΤΑ, ως εκπρόσωπος της ΚΕΔΕ, η κα Ζωή Ράπτη, βουλευτής Βόρειου Τομέα, πρώην Υπουργός καθώς και οι Δήμαρχοι της περιοχής. Μήνυμα απέστειλε ο κ. Γρηγόρης Ζαφειρόπουλος Γεν. Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Τον συντονισμό της εκδήλωσης έκαναν ο κ. Παύλος Καμάρας, Πρόεδρος της ΕΝ.Δ.Α. και ο κ. Γιώργος Μαρκόπουλος, Πρόεδρος της Π.Ε.Δ.Α., ενώ την οργάνωση του Συνεδρίου ανέλαβε η εταιρία LACOM με την υποστήριξη της κας Κάλυ Αναγνωστοπούλου.

Το Συνέδριο έκλεισε με δείπνο που παρατέθηκε προς τους Συνέδρους, συνοδεία του συγκροτήματος «Εντεχνος λαϊκό» που έντυσε μελωδικά την βραδιά.

Σάββας Χιονίδης: Έμφαση στη συνεργασία, τη συνέπεια και την ενίσχυση της Αυτοδιοίκησης

Σάββας Χιονίδης, Γενικός Γραμματέας ΥΠΕΣ

Στο 16ο Forum Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που συνδιοργάνωσαν η Ένωση Δημάρχων Αττικής και η Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής (ΠΕΔΑ) στο Πόρτο Χέλι, παρένβη ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εσωτερικών, αρμόδιος για την Αυτοδιοίκηση, εκπροσωπώντας την κυβέρνηση και τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη.

Απευθυνόμενος στους παρευρισκόμενους, ο Γενικός Γραμματέας χαιρέτισε θερμά τον Πρόεδρο της Ένωσης Δημάρχων Αττικής, Παύλο Καμάρα, καθώς και τον Πρόεδρο της ΠΕΔΑ, Γιώργο Μαρκόπουλο, υπογραμμίζοντας τη σημασία της συνεργασίας των δύο φορέων:

«Κάθε φορά εκπλήσσομαι θετικά από το πόσο σημαντικό είναι να υπάρχει αυτή η Ένωση Δημάρχων και πόσο απαραίτητη είναι η συνεργασία της με την ΠΕΔΑ Αττικής.»

«Η Κυβέρνηση στηρίζει έμπρακτα την Αυτοδιοίκηση»

Ο Γενικός Γραμματέας τόνισε ότι η κυβέρνηση έχει αποδείξει την πρόθεσή της να ενισχύσει την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τόσο θεσμικά όσο και οικονομικά: «Είναι βέβαιο ότι η Κυβέρνηση θέλει – και το έχει αποδείξει – να πάει η Αυτοδιοίκηση μπροστά, γιατί αυτό είναι σημαντικό για όλη την κοινωνία.»

Αναφερόμενος στα οικονομικά των Δήμων, σημείωσε πως η πολιτεία έχει λάβει υπόψη τις αυξημένες δαπάνες που προκαλούν οι ανατιμήσεις στην ενέργεια και οι αυξήσεις στους μισθούς. Ιδιαίτερη μνεία έκανε στην πρόσφατη παρέμβαση υπέρ των μικρών Δήμων, μέσω ανακατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ):

«Καταφέραμε, με συναίνεση της ΚΕΔΕ, να ενισχύσουμε τους μικρούς Δήμους που αντιμετώπιζαν σοβαρά προβλήματα, χωρίς να θιγούν οι υπόλοιποι.»

Έργα, επενδύσεις και επόμενα βήματα

Ο Γενικός Γραμματέας αναφέρθηκε στα αναπτυξιακά έργα ύψους άνω των 6,5 δισ. ευρώ που υλοποιούνται μέσω της Αυτοδιοίκησης, επισημαίνοντας ότι:

«Πολλοί Δήμοι, ακόμη και οργανωμένοι, αντιμετωπίζουν δυσκολίες απορρόφησης των κονδυλίων. Παρ' όλα αυτά, τα έργα αυτά δίνουν μεγάλη ώθηση στις τοπικές κοινωνίες.»

Παράλληλα, αποκάλυψε ότι βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη ο σχεδιασμός του νέου επιχειρησιακού προγράμματος "227", με στόχο ακόμη πιο αποτελεσματικές και γρήγορες παρεμβάσεις.

«Η Αυτοδιοίκηση χρειάζεται συνέχεια, εμπειρία και κίνητρα»

Κλείνοντας την ομιλία του, ο Γενικός Γραμματέας στάθηκε στην ανάγκη αξιοποίησης της εμπειρίας των πρώην Δημάρχων και στην παροχή κινήτρων για τη συμμετοχή νέων ανθρώπων στα κοινά:

«Πρέπει να δούμε πώς μπορούμε να κρατήσουμε ή να προσελκύσουμε ανθρώπους στην Αυτοδιοίκηση. Τα κίνητρα δεν είναι μόνο οικονομικά, αλλά και θεσμικά – ακόμα και το πώς αντιμετωπίζονται όσοι αφιέρωσαν τη ζωή τους στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.»

Καταλήγοντας, υπογράμμισε:

«Είμαστε εδώ, με ανοιχτά τα αυτιά, για να ακούμε και να πράττουμε. Περιμένουμε προτάσεις και απόψεις, ιδιαίτερα ενόψει του νέου Κώδικα Αυτοδιοίκησης, ώστε να κάνουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε για την κοινωνία.»

Ζωή Ράππη «Η τεχνητή νοημοσύνη συνδέει τον πολίτη με τον Δήμο και την κοινωνία με το αύριο»

Ζωή Ράππη, Βουλευτής ΝΔ – πρώην Υπουργός

Με θερμά λόγια για την Τοπική Αυτοδιοίκηση άνοιξε την τοποθέτησή της η πρώην υπουργός Ζωή Ράππη, στο 16ο Forum Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τονίζοντας ότι «η Αυτοδιοίκηση είναι το πρώτο αποκομμί του πολίτη» και «η οδός που τον συνδέει με την Κυβέρνηση». Αναφερόμενη στο κεντρικό θέμα του συνεδρίου, επισήμανε ότι η τεχνητή νοημοσύνη δεν αποτελεί απλώς μια τεχνολογική εξέλιξη, αλλά «μια νέα ψηφιακή επανάσταση» που μπορεί να μεταμορφώσει τον τρόπο λειτουργίας του κράτους και της Αυτοδιοίκησης. Η κ. Ράππη εξήρε τις πρωτοβουλίες της κυβέρνησης και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Τεχνητή Νοημοσύνη, υπό την καθοδήγηση του καθηγητή του MIT Κωνσταντίνου Δασκαλάκη, τονίζοντας τη σημασία της συνεργασίας όλων των φορέων για την προσέλκυση επενδύσεων και την ενίσχυση της καινοτομίας. Ειδική αναφορά έκανε στις πρακτικές εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης στην τοπική διακυβέρνηση, από τη διαχείριση της κυκλοφορίας και των απορριμμάτων έως την πολιτική προστασία και την πρόληψη φυσικών καταστροφών. «Η τεχνητή νοημοσύνη», κατέληξε, «είναι ο τρόπος με τον οποίο μπορούμε να ενώσουμε τον πολίτη με τον Δήμο και να φέρουμε την τεχνολογία στην υπηρεσία της κοινωνίας και της Δημοκρατίας».

Δημήτρης Μάντζος: «Η Αυτοδιοίκηση δεν είναι υποκατάστημα του κράτους – είναι πυρήνας Δημοκρατίας»

Δημήτρης Μάντζος, Βουλευτής ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ

Την ανάγκη για ουσιαστική ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και για προσεκτική αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης υπογράμμισε ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ Δημήτρης Μάντζος.

Μιλώντας στο ίδιο Forum, συνεχάρη την Ένωση Δημάρχων Αττικής και την ΠΕΔΑ για τη διοργάνωση και επισήμανε πως «η τεχνητή νοημοσύνη έχει ήδη έρθει για να αλλάξει ριζικά τη ζωή μας». Παράλληλα, προειδοποίησε για τους κινδύνους που απορρέουν από την αλόγιστη χρήση της, θέτοντας στο επίκεντρο την προστασία προσωπικών δεδομένων και το δημόσιο συμφέρον.

Ο κ. Μάντζος κάλεσε την Πολιτεία να ενισχύσει θεσμικά και οικονομικά τους Δήμους, προτείνοντας σαφή καθορισμό αρμοδιοτήτων, φορολογική αποκέντρωση, πιλοτική απόδοση του ΕΝΦΙΑ στους Δήμους και στελέχωση με εξειδικευμένο προσωπικό.

«Η Αυτοδιοίκηση», τόνισε, «δεν είναι πάρκινγκ ευθυνών, αλλά θεσμός Δημοκρατίας που δικαιούται πόρους και ρόλο».

Κλείνοντας, σημείωσε ότι η αναβάθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι «ζήτημα Δημοκρατίας» και εξέφρασε τη δέσμευση του ΠΑΣΟΚ να συνεχίσει να στηρίζει ενεργά τους Δήμους και τους ανθρώπους της αυτοδιοίκησης.

Ηλίας Αποστολόπουλος: «Η τεχνητή νοημοσύνη είναι το πιο ισχυρό εργαλείο για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης»

Ηλίας Αποστολόπουλος, Δήμαρχος Παπάγου Χολαργού & Μέλος του Δ.Σ της ΚΕΔΕ

Την καθοριστική σημασία της τεχνητής νοημοσύνης για το μέλλον της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ανέδειξε ο Δήμαρχος Παπάγου – Χολαργού και εκπρόσωπος της ΚΕΔΕ, Ηλίας Αποστολόπουλος, κατά την παρέμβασή του στο 16ο Forum Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που συνδιοργάνωσαν η Ένωση Δημάρχων Αττικής και η Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής στο Πόρτο Χέλι.

Ο κ. Αποστολόπουλος, εκπροσωπώντας τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ Λάζαρο Κυρίζογλου, χαρακτήρισε την τεχνητή νοημοσύνη «το πιο καίριο και επίκαιρο θέμα της εποχής μας», τονίζοντας πως «δεν είναι πια ένα σενάριο επιστημονικής φαντασίας, αλλά μια πραγματικότητα που διαμορφώνει το μέλλον μας με ταχύτητα που δεν μπορούμε να αγνοήσουμε».

Όπως σημείωσε, η αξιοποίησή της δεν αφορά μόνο την τεχνολογία, αλλά «τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε και υλοποιούμε τη δημόσια διοίκηση των επόμενων ετών». Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, είπε, «είναι ο πρώτος θεσμός στον

οποίο απευθύνεται ο πολίτης και η επαφή αυτή πρέπει να είναι πιο ανθρώπινη, πιο λειτουργική και πιο σύγχρονη». Αναφερόμενος σε πρακτικές εφαρμογές, ο Δήμαρχος υπογράμμισε ότι η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να συμβάλει στην πρόβλεψη αναγκών των πολιτών, στη χαρτογράφηση περιοχών για παρεμβάσεις, στη βελτίωση των υποδομών, στην έξυπνη διαχείριση απορριμμάτων και ενέργειας, αλλά και στην ψηφιακή εξυπηρέτηση των πολιτών.

«Η τεχνητή νοημοσύνη μας επιτρέπει να κάνουμε περισσότερα με λιγότερα, καλύτερα και γρηγορότερα», ανέφερε χαρακτηριστικά, προσθέτοντας ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός *«δεν είναι πολυτέλεια, αλλά μονόδρομος για τους Δήμους».*

Κλείνοντας με χιουμοριστική διάθεση, ο κ. Αποστολόπουλος αποκάλυψε ότι ζήτησε από το ChatGPT... συμβουλή για το αν έπρεπε να φορέσει γραβάτα στο Forum. «Η απάντηση ήταν διπλωματική – όπως και η τεχνητή νοημοσύνη», είπε, προκαλώντας χαμόγελα στο ακροατήριο.

Παρεμβάσεις αιρετών στο 16ο forum της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Στο Πόρτο Χέλι πραγματοποιήθηκε το 16ο Forum Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που συνδιοργάνωσαν η Ένωση Δημάρχων Αττικής και η Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής (ΠΕΔΑ), με τη συμμετοχή πλήθους εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Βουλής και της Κυβέρνησης. Κεντρικό θέμα της φετινής διοργάνωσης ήταν «Ο ρόλος της τεχνητής νοημοσύνης στον ψηφιακό μετασχηματισμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», ένα ζήτημα επίκαιρο και ουσιαστικό για τη νέα εποχή της διοικητικής λειτουργίας στη χώρα.

**Στο Ιωάννης Γεωργόπουλος
Δήμαρχος Ερμιονίδας**

Με λόγια θερμής φιλοξενίας, ο Δήμαρχος Ερμιονίδας Ιωάννης Γεωργόπουλος καλωσόρισε τους συμμετέχοντες στο Δήμο που φιλοξένησε τη φετινή διοργάνωση. Τόνισε τη σημασία του διαλόγου και της ανταλλαγής εμπειριών στο πλαίσιο του

forum, επισημαίνοντας πως η τεχνητή νοημοσύνη αποτελεί μια μεγάλη ευκαιρία για την αναβάθμιση των υπηρεσιών προς τον πολίτη, τη διαφάνεια και τη μείωση της γραφειοκρατίας. Όπως σημείωσε, «ο Δήμος Ερμιονίδας, με σεβασμό στην παράδοση και το βλέμμα στο μέλλον, στηρίζει κάθε πρωτοβουλία που οδηγεί στην πρόοδο της Αυτοδιοίκησης».

**Αναστάσιος Μούγιος
Δήμαρχος Τροιζηνίας - Μεθάνων**

Ο Δήμαρχος Τροιζηνίας - Μεθάνων Αναστάσιος Μούγιος ευχαρίστησε για τη φιλοξενία και αναφέρθηκε στη σημασία της εμπειρίας που μεταφέρουν οι παλαιότεροι αυτοδιοικητικοί στους νεότερους. Υπογράμμισε ότι η τεχνητή νοημοσύνη είναι

«πιο επίκαιρη από ποτέ» και πως τέτοιες συναντήσεις προσφέρουν την ευκαιρία να σχεδιαστούν προγράμματα που θα κάνουν τους Δήμους πιο σύγχρονους και λειτουργικούς, προς όφελος των νέων γενεών. Πρότεινε, μάλιστα, η επόμενη διοργάνωση να φιλοξενηθεί στα όμορφα Μέθανα.

**Αναστάσιος Γανώσης –
Αντιπεριφερειάρχης Πελοποννήσου**

Ο Αντιπεριφερειάρχης Αναστάσιος Γανώσης επεσήμανε τη στενή σχέση και συνεργασία ανάμεσα στις Περιφέρειες Πελοποννήσου και Αττικής, με κοινές προκλήσεις και ευκαιρίες, ειδικά στον Αργοσαρωνικό. Τόνισε ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός

δεν έρχεται να αντικαταστήσει τους ανθρώπους, αλλά να απελευθερώσει τις δυνατότητές τους, προσθέτοντας ότι η Τεχνητή Νοημοσύνη μπορεί να αποτελέσει «το αλατοπίπερο που θα πείσει» για τα οφέλη της τεχνολογικής εξέλιξης.

**Αθανάσιος Μόσχος
Δημοτικός Σύμβουλος Σπετσών**

Εκπροσωπώντας τη Δήμαρχο Σπετσών Ευγενία Φραγκιά, ο κ. Αθανάσιος Μόσχος μίλησε για τον ρόλο της τεχνολογίας ως στρατηγικού μοχλού βελτίωσης της καθημερινότητας των πολιτών. Ο Δήμος Σπετσών, όπως είπε, επενδύει ενεργά σε και-

νοτόμες λύσεις που ενισχύουν τη διαφάνεια, την ταχύτητα και την προσβασιμότητα των υπηρεσιών. Κλείνοντας, υπογράμμισε ότι η τεχνητή νοημοσύνη «δεν είναι πλέον σενάριο του μέλλοντος, αλλά πραγματικότητα που καλούμαστε να αξιοποιήσουμε με ανθρωποκεντρική προσέγγιση και όραμα».

Το 16ο Forum Τοπικής Αυτοδιοίκησης ολοκληρώθηκε με κοινή διαπίστωση ότι η τεχνολογία και η συνεργασία είναι τα θεμέλια για έναν σύγχρονο, λειτουργικό και συμμετοχικό Δήμο, με τον πολίτη στο επίκεντρο.

Γιώργος Μαρκόπουλος: «Να αξιοποιήσουμε την τεχνητή νοημοσύνη με ανθρώπινο πρόσωπο»

**Γιώργος Μαρκόπουλος,
Πρόεδρος Π.Ε.Δ.Α & Δήμαρχος Γαλατσίου**

Ο Πρόεδρος της Π.Ε.Δ.Α. και Δήμαρχος Γαλατσίου, Γιώργος Μαρκόπουλος, καλωσορίζοντας τους συμμετέχοντες, στο 16ο forum της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που συνδιοργανώνουν ΕΝ.Δ.Α και Π.Ε.Δ.Α τόνισε τη σημασία του θεσμού: «Το Forum αποτελεί έναν ουσιαστικό κόμβο διάλογου και ανταλλαγής εμπειριών για την Αυτοδιοίκηση», ανέφερε, υπογραμμίζοντας τη συνεργασία των δύο φορέων. Αναφερόμενος στο θέμα της τεχνητής νοημοσύνης, σημείωσε πως «δεν είναι απλώς τεχνολογικό ζήτημα, αλλά βαθιά πολιτικό, κοινωνικό και ηθικό».

Ο κ. Μαρκόπουλος επεσήμανε τον διπλό ρόλο της Αυτοδιοίκησης: «Να ηγηθεί της μετάβασης στον ψηφιακό μετασχηματισμό, αλλά και να διαφυλάξει τις ισορροπίες, ώστε η τεχνολογία να υπηρετεί τον άνθρωπο και όχι να τον αποξενώνει». Παρουσίασε, επίσης, σύγχρονες εφαρμογές που ήδη υλοποιούνται σε πολλούς Δήμους, όπως chatbots για την εξυπηρέτηση πολιτών, συστήματα πρόβλεψης διαχείρισης απορριμμάτων και αλγόριθμους για την αντιμετώπιση προβλημάτων στο οδικό δίκτυο. «Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να μας κάνει πιο “έξυπνους” οργανισμούς, αλλά δεν αντικαθιστά την πολιτική ευθύνη και την ανθρώπινη κρίση», κατέληξε, επισημαίνοντας την ανάγκη για στρατηγικό σχέδιο και στελέχη με όραμα.

**Παύλος Καμάρας,
Πρόεδρος Ένωσης Δημάρχων Αττικής**

Παύλος Καμάρας: «Ακόμα και το ChatGPT μπήκε στη συζήτηση για την Αυτοδιοίκηση»

Με χιούμορ και αυτοαναφορικό τόνο, ο Πρόεδρος της ΕΝ.Δ.Α., Παύλος Καμάρας, κατά την αρχική του τοποθέτηση στο forum αναφέρθηκε στην τεχνητή νοημοσύνη λέγοντας: «Μπήκα και ρώτησα το ChatGPT: “Τι είναι η τεχνητή νοημοσύνη;” και μου απάντησε ότι είναι η προσπάθεια να φτιάξουμε έξυπνα προγράμματα που μαθαίνουν και αποφασίζουν».

Συνεχίζοντας, ευχαρίστησε τους επιστήμονες που συμμετείχαν στο πάνελ, σημειώνοντας ότι «ο διάλογος μεταξύ επιστημονικής γνώσης και Αυτοδιοικητικής εμπειρίας είναι αυτός που οδηγεί στην πραγματική πρόοδο».

Θάνος Κριεμάδης: «Η τεχνολογία ως εργαλείο, όχι αυτοσκοπός»

Θάνος Κριεμάδης, Καθηγητής Στρατηγικού Σχεδιασμού Οργανισμών και Πρόεδρος του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Με μια ουσιαστική και ανθρώπινη προσέγγιση για τα θέματα της διοίκησης, ο κ. Θάνος Κριεμάδης, Καθηγητής Στρατηγικού Σχεδιασμού Οργανισμών και Πρόεδρος του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, άνοιξε την παρέμβασή του στο 16ο Forum Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο Πόρτο Χέλι, τονίζοντας τη σημασία της σύνδεσης της επιστήμης με την πράξη και της συνεργασίας των πανεπιστημιακών φορέων με τους ανθρώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

«Εσείς έχετε την τύχη και την ευθύνη μιας πόλης στα χέρια σας», σημείωσε, «και χρειάζεται να γνωρίζετε αρκετά πράγματα ώστε να υπάρχει επικοινωνία μεταξύ επιστήμης και διοίκησης».

Ο κ. Κριεμάδης ξεκαθάρισε από την αρχή πως δεν ήθελε να μιλήσει ως ακαδημαϊκός, αλλά «ως εργαζόμενος». Όπως είπε, «όταν υπάρχουν τίτλοι, χάνεται η επαφή». Μοιράστηκε την πολύχρονη εμπειρία του από τη Motorola στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου εργάστηκε στο τμήμα διασφάλισης ποιότη-

τας, αλλά και ως αξιολογητής ευρωπαϊκών οργανισμών στις Βρυξέλλες, πριν επιστρέψει στην Ελλάδα για να συμβάλει στη γνώση και τη βελτίωση των οργανισμών μέσω του Πανεπιστημίου.

Αναφερόμενος στην κατάσταση των εργαζομένων στη δημόσια διοίκηση, με βάση δεκαετή έρευνα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, ο κ. Κριεμάδης επισήμανε: «Οι άνθρωποι δεν αισθάνονται καλά. Δεν είναι καλά στην εργασία τους». Απέδωσε την απογοήτευση αυτή στις διαρκείς αλλαγές, στη σύγχυση που έχει προκαλέσει ο ψηφιακός μετασχηματισμός και στην έλλειψη σαφούς στρατηγικού σχεδιασμού από τις διοικήσεις.

«Δεν μπορείς να τα κάνεις όλα σε μια τετραετία», υπογράμμισε. «Χρειάζεται σχέδιο: τι θα γίνει τον πρώτο χρόνο, τι τον δεύτερο, τον τρίτο και τον τέταρτο. Δεν μπορεί να λειτουργεί ένας Δήμος χωρίς προγραμματισμό».

Η Διοίκηση μέσα από τους ανθρώπους

Ο καθηγητής ανέδειξε τα πολλαπλά προβλήματα της Δημό-

σιας Διοίκησης: πολυπλοκότητα νομοθεσίας, ανασφάλεια, πίεση, στρες, προβλήματα ψυχικής και σωματικής υγείας. «Οι άνθρωποι μας είναι άρρωστοι», είπε χαρακτηριστικά. «Πώς να αποδώσουν όταν είναι στρεσαρισμένοι, όταν έχουν οικογενειακά και οικονομικά προβλήματα;».

Σύμφωνα με τον κ. Κριεμάδη, ο ρόλος της ηγεσίας δεν είναι να αδιαφορεί αλλά να νοιάζεται. «Να κάθεται κοντά στους ανθρώπους, να τους ακούει, να δείχνει κατανόηση, να δίνει παρηγοριά και κουράγιο», είπε. Αναφερόμενος στις διεθνείς πρακτικές, σημείωσε ότι οι εταιρείες στο εξωτερικό αξιολογούν το ηθικό των εργαζομένων δύο φορές το χρόνο, γιατί γνωρίζουν ότι η ψυχολογία καθορίζει την παραγωγικότητα. «Οι έρευνές μας δείχνουν πως τα συστήματα διοίκησης στην Ελλάδα λειτουργούν στο 1 με 1,5 σε μια κλίμακα έως 5», αποκάλυψε. «Αυτό σημαίνει ότι έχουμε σοβαρό πρόβλημα διοίκησης».

Από την αξιολόγηση στην ενδυνάμωση

Περνώντας στις προτάσεις του, ο κ. Κριεμάδης μίλησε για την ανάγκη ενός τετραετούς στρατηγικού σχεδίου που θα συνδυάζει τον επιχειρησιακό και τον ψηφιακό μετασχηματισμό, αλλά και τη δημιουργία ενός σύγχρονου συστήματος ενδυνάμωσης του ανθρώπινου δυναμικού.

Αναφέρθηκε στην ανάγκη σωστού προσανατολισμού των νέων υπαλλήλων, σαφών περιγραφών θέσεων, αναθεώρησης των οργανογραμμάτων και συμμετοχικής στοχοθεσίας με συνεχή ανατροφοδότηση. «Η αξιολόγηση, όπως γίνεται, είναι χάσιμο χρόνου. Η ανατροφοδότηση κάθε εβδομάδα είναι η πραγματική αξιολόγηση», είπε χαρακτηριστικά.

Ο κ. Κριεμάδης στάθηκε ιδιαίτερα στην εκπαίδευση και κατάρτιση, προτείνοντας τη χρήση δωρεάν διεθνών πλατφορμών όπως Udemy και edX, μέσα από τις οποίες οι Δήμοι μπορούν να προσφέρουν σύγχρονη γνώση στους υπαλλήλους τους, ακόμη και από Πανεπιστήμια όπως το Harvard και το MIT.

Κίνητρο, συμμετοχή, αναγνώριση

«Οι άνθρωποι χρειάζονται παρακίνηση», τόνισε. Αναλύοντας το μοντέλο McClelland, υπενθύμισε ότι κάθε άνθρωπος έχει τρεις βασικές ανάγκες:

- Επίτευξη στόχων,
- Φιλικές σχέσεις στο χώρο εργασίας,
- Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων.

«Αν οι εργαζόμενοί σας δεν συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων, χάνετε το 80% της δυναμικότητάς τους», προειδοποίησε. Παράλληλα, έθεσε θέμα ομαδικής εργασίας, επισημαίνοντας πως στην Ελλάδα «πολλές φορές λειτουργούμε με το διαίρει και βασιλεύει», αντί να καλλιεργούμε συνεργασία και εμπιστοσύνη.

Η αναγνώριση και επιβράβευση του προσωπικού, είπε, πρέπει να γίνει θεσμός στους Δήμους: «Δουλεύουν τόσοι άνθρωποι για εσάς και δεν κάνετε ούτε μια εκδήλωση για να τους ευχαριστήσετε; Η επιβράβευση είναι εκ των ων ουκ άνευ!».

Η τεχνολογία ως εργαλείο, όχι αυτοσκοπός

Παρά την ακαδημαϊκή του σχέση με την τεχνολογία, ο κ. Κριεμάδης τόνισε ότι «τα συστήματα και οι τεχνολογίες είναι εργαλεία, όχι λύσεις από μόνα τους». Μίλησε για τη σημασία υιοθέτησης συστημάτων διαχείρισης ποιότητας (ISO) και πληροφοριακών εργαλείων τύπου ERP και CRM, που οργανώνουν δεδομένα και επιτρέπουν στους Δήμους να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις, πάντα όμως με σεβασμό και προστασία των εργαζομένων.

Κατάργηση του φόβου – Ανάπτυξη ηγεσίας

Στο πιο ουσιαστικό του μήνυμα, ο κ. Κριεμάδης κάλεσε τους αιρετούς και τα στελέχη να «καταργήσουν το φόβο» μέσα στους οργανισμούς. «Βγάλτε τα γαλόνια. Ο υφιστάμενός σας δεν είναι εχθρός. Δώστε του χώρο να εκφραστεί, να προτείνει, να δημιουργήσει». Η ανάπτυξη των ηγετικών ικανοτήτων για όλους, ανεξαρτήτως βαθμίδας, είναι κατά τον καθηγητή προϋπόθεση για να υπάρξει πραγματική αλλαγή: «Να μάθουν οι άνθρωποι να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες, να έχουν ευθύνη και αυτονομία στις αποφάσεις».

Το κάλεσμα για μια νέα διοικητική κουλτούρα

Κλείνοντας, ο κ. Κριεμάδης παρουσίασε δύο προγράμματα που έχει αναπτύξει το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου για τους ΟΤΑ:

Εφαρμογή του Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης (CAF) για συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών.

Μέτρηση της ποιότητας ζωής στους Δήμους μέσα από ερωτηματολόγια που αποτυπώνουν τη γνώμη των πολιτών πριν και μετά τις παρεμβάσεις των δημοτικών αρχών.

«Όλα αυτά είναι καθήκον της ηγεσίας», κατέληξε. «Πρέπει να δημιουργήσουμε περιβάλλον ειρήνης, αρμονίας και ενότητας. Αν δεν το καταφέρουμε, θα υπολείπομαστε και το έργο μας θα απαξιώνεται».

Ευστράτιος Παπάνης: «Τεχνητή Νοημοσύνη στην Εξυπηρέτηση του Δημότη»

Ευστράτιος Παπάνης, καθηγητής του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Μια καίρια και στοχαστική τοποθέτηση για τις κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της τεχνητής νοημοσύνης παρουσίασε ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Ευστράτιος Παπάνης, στο 16ο Forum Αυτοδιοίκησης στο Πόρτο Χέλι. Με λόγο διεισδυτικό και ανθρώπινο, ο κ. Παπάνης προσέγγισε την τεχνολογία όχι μόνο ως εργαλείο, αλλά ως φαινόμενο που αναδιαμορφώνει τις ανθρώπινες σχέσεις, τη δημοκρατία και τον πολιτισμό.

«Η τεχνητή νοημοσύνη δεν είναι εργαλείο, είναι κοινωνικός χώρος»

«Εγώ προέρχομαι από το Τμήμα Κοινωνιολογίας, αλλά είμαι ψυχολόγος», είπε ο κ. Παπάνης, εξηγώντας πως αυτή η διττή ιδιότητα τον οδηγεί σε μια αντιφατική ματιά. «Η ψυχολογία πιστεύει στη δύναμη της ατομικής πρωτοβουλίας, ενώ η κοινωνιολογία βλέπει ότι τα φαινόμενα υπακούουν σε συλλογικούς νόμους. Το ίδιο συμβαίνει και στην πολιτική: η προσωπική δράση ενός Δημάρχου είναι αποσπασματική, εκτός αν γίνει παράδειγμα προς μίμηση».

Απευθυνόμενος στο ακροατήριο, έθεσε το ερώτημα:

«Πόσο προσωπικά εφαρμόζουμε όσα θέλουμε να διδάξουμε στους δημότες μας;»

Μια ερώτηση που, όπως είπε, καθορίζει και τη δημοκρατική αξιοπιστία κάθε θεσμού.

Ο φόβος του πανεπιστημίου – «Τώρα απειλούμαστε προσωπικά»

Με διάθεση ειλικρίνειας, ο καθηγητής παραδέχθηκε πως στα πανεπιστήμια επικρατεί ανησυχία:

«Για πρώτη φορά βλέπω τόση αισιοδοξία για την τεχνητή νοημοσύνη, ενώ εμείς οι πανεπιστημιακοί ανησυχούμε. Δεν φοβηθήκαμε ποτέ τη μετανάστευση ή τις κοινωνικές αλλαγές, γιατί δεν απειλούσαν τη θέση μας. Η τεχνητή νοημοσύνη, όμως, απειλεί να αντικαταστήσει εμάς τους ίδιους».

Προχώρησε ακόμη πιο πέρα, λέγοντας ότι «οι πρώτοι που θα αντικατασταθούν δεν θα είναι οι πανεπιστημιακοί, αλλά οι εκλεγμένοι εκπρόσωποι».

«Από τη Δημοκρατία κινδυνεύουμε να περάσουμε στην τε-

χνοκρατία, όπου οι αποφάσεις θα λαμβάνονται από αλγόριθμους και όχι από ανθρώπους».

Αλγόριθμοι που γνωρίζουν τους πολίτες καλύτερα απ' τους ίδιους

Ο κ. Παπάνης χαρακτήρισε την τεχνητή νοημοσύνη «κοινωνικό χώρο» που παράγει φαινόμενα και επιρροές, όχι απλώς ένα τεχνικό σύστημα.

«Ήδη το 40% του περιεχομένου που διαβάζουμε στο διαδίκτυο παράγεται από τεχνητή νοημοσύνη», ανέφερε. «Οι αλγόριθμοι ξέρουν ποιοι είμαστε, ποιοι μας επηρεάζουν, και ποιοι επηρεάζουμε εμείς. Στοχεύουν ομάδες πολιτών με ακρίβεια, διαμορφώνουν άποψη, καθορίζουν ψήφο».

Τόνισε επίσης ότι «οι αλγόριθμοι δεν είναι ουδέτεροι»:

«Αναπαράγουν τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις των κοινωνιών. Δεν προάγουν την αντικειμενικότητα — απλώς μας δίνουν αυτό που ήδη πιστεύουμε».

Η μηχανή μαθαίνει από τα λάθη της - εμείς όχι πάντα

Αναλύοντας τη διαφορά ανθρώπινης και τεχνητής νοημοσύνης, ο κ. Παπάνης υπογράμμισε πως «η ανθρώπινη νοημοσύνη είναι μηχανισμός προσαρμογής, που μετρά πόσο εύκολα κάποιος προσαρμόζεται στις νέες συνθήκες».

Η τεχνητή νοημοσύνη, αντίθετα, «εξελισσεται μέσα σε λίγα χρόνια, κάνει λάθη, αλλά μαθαίνει από αυτά με ταχύτητα που ο άνθρωπος δεν μπορεί να παρακολουθήσει».

«Θα μας αντικαταστήσει σε πολλά, αλλά δεν θα μας ξεπεράσει στο συναίσθημα και στη δημιουργικότητα», είπε χαρακτηριστικά.

«Δεν θα γράψει ποτέ από μόνη της ένα ποίημα, εκτός αν της το ζητήσουμε. Εκεί βρίσκεται η ελπίδα μας: στην τέχνη, στη φαντασία, στο συναίσθημα».

Νόμοι από μηχανές και ο κίνδυνος της "τεχνοκρατικής δημοκρατίας"

Ο καθηγητής επεσήμανε πως ήδη «νόμοι συντάσσονται με τη βοήθεια της τεχνητής νοημοσύνης».

«Αν κάποτε η ίδια η τεχνητή νοημοσύνη αποκαλύψει τη γλωσσική πολυπλοκότητα και τα κενά των νόμων, οι πολίτες θα γίνουν πιο επικίνδυνοι για το σύστημα, γιατί θα αρχίσουν να κατανοούν το πραγματικό περιεχόμενο της εξουσίας».

Αναφερόμενος στις νέες μορφές οικονομίας και στα κρυπτονομίσματα, τόνισε ότι «το blockchain και η αποκέντρωση απειλούν τα κράτη, που προσπαθούν ήδη να τα ελέγξουν», βλέποντας στην τεχνητή νοημοσύνη ένα «νέο πεδίο ισχύος και σύγκρουσης».

Η κρίση συντροφικότητας και η "ψηφιακή αγάπη"

Σε ένα από τα πιο ανθρώπινα σημεία της ομιλίας του, ο κ. Παπάνης μίλησε για τη μοναξιά του σύγχρονου ανθρώπου.

«Η πυρηνική οικογένεια έχει σχεδόν εκλείψει. Οι άνθρωποι ζουν μόνοι, παρά την ψευδαίσθηση κοινωνικότητας των δικτύων».

Και αυτή την ανάγκη, είπε, «έρχεται να εκμεταλλευτεί η τεχνητή νοημοσύνη».

«Υπάρχουν ήδη ψηφιακοί "σύντροφοι" – προγράμματα που μαθαίνουν τι αγαπάς, τι φοβάσαι, πότε ξυπνάς και πότε λυπάσαι. Και δεν είναι λίγοι οι νέοι που δηλώνουν ότι θα προτιμούσαν έναν τεχνητό σύντροφο από μια πραγματική σχέση», είπε, προκαλώντας σιωπή στην αίθουσα.

«Το πραγματικό κεφάλαιο είναι η γνώση»

Κλείνοντας, ο καθηγητής Παπάνης αναφέρθηκε στην ανάγκη πολιτισμικής αφύπνισης:

«Ο Πιερ Μπουρντιέ έλεγε πως το αληθινό κεφάλαιο δεν είναι το οικονομικό, αλλά το πολιτισμικό. Σήμερα, το ύψιστο πολιτισμικό κεφάλαιο είναι η τεχνητή νοημοσύνη».

Κάλεσε τους αιρετούς να την χρησιμοποιήσουν με διαφάνεια και επίγνωση:

«Αν θέλουμε να μιλάμε για συμμετοχική δημοκρατία, πρέπει να φροντίσουμε η τεχνολογία να υπηρετεί τον άνθρωπο – όχι το αντίστροφο».

Και κατέληξε με μια προειδοποίηση, που ακούστηκε περισσότερο σαν έκκληση:

«Η τεχνητή νοημοσύνη δεν είναι το μέλλον. Είναι ήδη εδώ. Το ερώτημα είναι αν θα την αξιοποιήσουμε για να ενισχύσουμε τη Δημοκρατία ή αν θα την αφήσουμε να τη διαβρώσει».

Ευάγγελος Μπεκιάρης: «Η τεχνητή νοημοσύνη δεν είναι μόδα, είναι εργαλείο για τον πολίτη»

Ευάγγελος Μπεκιάρης, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΚΕΤΑ

Στο 16ο Forum Τοπικής Αυτοδιοίκησης που συνδιοργάνωσαν η ΕΝ.Δ.Α. και η Π.Ε.Δ.Α., ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΚΕΤΑ, κ. Ευάγγελος Μπεκιάρης, παρουσίασε ένα εντυπωσιακό ψηφιακό και τεχνολογικό όραμα για τη χώρα, αναδεικνύοντας τον ρόλο της έρευνας και της τεχνητής νοημοσύνης (AI) στην καθημερινότητα του πολίτη και στη λειτουργία των Δήμων.

Η τοποθέτηση του κ. Μπεκιάρη, γεμάτη στοιχεία, παραδείγματα και αμεσότητα, ανέδειξε το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ) ως έναν από τους πλέον επιτυχημένους οργανισμούς έρευνας στην Ευρώπη — αλλά και ως έναν άγνωστο ήρωα της ελληνικής καινοτομίας. «Αν ρωτούσατε ποιο είναι το μεγαλύτερο ερευνητικό κέντρο της Ελλάδος, πιθανότατα δεν θα λέγατε εμάς. Και αυτό, διότι οι πελάτες μας είναι σχεδόν όλοι στο εξωτερικό», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Από την Αργολίδα στη διεθνή σκηνή της έρευνας

Ο κ. Μπεκιάρης, με καταγωγή από το Άργος και ρίζες στο Παλαιό Φάληρο, μίλησε με συγκίνηση για την πορεία του από τα πρώτα βήματα στην τεχνητή νοημοσύνη τη δεκαετία του '90 — εποχή που η επιστήμη αυτή δεν ήταν ακόμη της «μόδας» — έως την κορυφή ενός από τους 11 μη πανεπιστημιακούς ερευνητικούς φορείς της χώρας.

Το ΕΚΕΤΑ, όπως εξήγησε, απασχολεί σήμερα 1.750 εργαζόμενους, εκ των οποίων μόλις 120 είναι δημόσιοι υπάλληλοι. Τα έσοδά του ξεπέρασαν το 2024 τα 70 εκατομμύρια ευρώ, με κρατική χρηματοδότηση μόλις 5 εκατομμυρίων. «Το 88% των πόρων μας προέρχεται από το εξωτερικό», τόνισε, υπογραμμίζοντας πως «αυτός είναι ο λόγος που δεν μας γνωρίζετε». Παρά ταύτα, το ΕΚΕΤΑ κατατάσσεται πρώτο στην Ελλάδα και ενδέκατο σε ευρωπαϊκό επίπεδο ως προς τη συμμετοχή σε ερευνητικά έργα.

Ενέργεια, περιβάλλον, μεταφορές, αγροτεχνολογία και τουρισμός

Με έδρα τη Θεσσαλονίκη, το ΕΚΕΤΑ δραστηριοποιείται μέσω τεσσάρων Ινστιτούτων: Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (όπου δεσπόζει η τεχνητή νοημοσύνη), Χημικών Διεργασιών και Ενεργειακών Πόρων, Μεταφορών και Logistics, καθώς και Βιοεπιστημών και Αγροτεχνολογίας. Διαθέτει παραρτήματα σε πολλές περιοχές της χώρας — από τη Δυτική Μακεδονία έως τον Πειραιά, τη Ρόδο και τη Λάρισα — έχοντας ένα ευρύ αποτύπωμα ανάπτυξης.

Ενδεικτικά, ο κ. Μπεκιάρης αναφέρθηκε στο έργο δημιουργίας κόμβου υδρογόνου στην Πτολεμαΐδα, όπου από το 2026 θα παράγονται 380 κιλά «πράσινου» υδρογόνου τον μήνα, με στόχο τη δωρεάν παροχή πράσινης ενέργειας σε κοινωνικούς φορείς και νοσοκομεία. «Σε δύο χρόνια θα μπορούμε να καλύπτουμε όλη την τηλεθέρμανση της πόλης», σημείωσε.

Thess INTEC: Η «έξυπνη πολιτεία» της καινοτομίας

Στο επίκεντρο της παρουσιάσής του βρέθηκε και η μεγάλη επένδυση του ΕΚΕΤΑ στο **Thess INTEC**, ένα τεχνολογικό πάρκο 22.000 τετραγωνικών μέτρων που ανεγείρεται στη Θεσσαλονίκη, με συνολικό προϋπολογισμό 34 εκατομμυρίων ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα και το Ταμείο Ανάκαμψης, καθώς και 10 εκατομμύρια ευρώ από ίδια κεφάλαια. Το έργο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων εγκαταστάσεις δοκιμών, βιοτεχνολογικά εργαστήρια και υποδομές για «έξυπνες πόλεις».

«Για κάθε ευρώ που μας δίνει το κράτος, επιστρέφουμε 14 άμεσα και 20 έμμεσα στην οικονομία», επισήμανε ο Πρόεδρος του ΕΚΕΤΑ, υπογραμμίζοντας πως στόχος της νέας διοίκησης είναι η **μεταφορά τεχνογνωσίας και τεχνολογίας στις ελληνικές επιχειρήσεις**. «Δεν μας ενδιαφέρει να αυξήσουμε άλλο τα έσοδα, αλλά να πολλαπλασιάσουμε την αξία της γνώσης για τη χώρα».

Από την έρευνα στην κοινωνία: Πατέντες, spin-offs και ελληνική καινοτομία

Η πορεία του ΕΚΕΤΑ την τελευταία δεκαετία αποτυπώνεται εντυπωσιακά στα στοιχεία που παρουσίασε ο κ. Μπεκιάρης. Από δύο ή τρεις πατέντες ετησίως, το Κέντρο φτάνει πλέον τις σαράντα, ενώ διαθέτει 23 τεχνοβλαστούς (spin-offs), τέσσερις εκ των οποίων καταγράφουν πωλήσεις άνω των 4 εκατ. ευρώ τον χρόνο.

Η τεχνητή νοημοσύνη στην υπηρεσία του Δήμου και του δημότη

Το πιο ουσιαστικό μέρος της ομιλίας του αφορούσε την **εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης στην Τοπική Αυτο-**

διοίκηση. Μέσα από συγκεκριμένα έργα, το ΕΚΕΤΑ δείχνει πώς η τεχνολογία μπορεί να λύσει καθημερινά προβλήματα πολιτών και Δήμων.

Ένα από τα πιο επιτυχημένα παραδείγματα είναι η **ψηφιακή πλατφόρμα επικοινωνίας δημότη-Δήμου**, που επιτρέπει στους πολίτες να αναφέρουν προβλήματα — από λακκούβες μέχρι ζητήματα καθαριότητας — μέσω κινητού τηλεφώνου, ανεβάζοντας φωτογραφίες και σχόλια. Η τεχνητή νοημοσύνη αναλύει τις αναφορές, εντοπίζει τα σοβαρότερα περιστατικά, υπολογίζει τη γεωγραφική τους θέση και τα προτεραιοποιεί. «Μπορούμε να πούμε στον Δήμο: 'Πρόσεξε, εδώ μπορεί να τραυματιστεί κάποιος πολίτης'», εξήγησε ο κ. Μπεκιάρης.

Η υπηρεσία αυτή χρησιμοποιείται ήδη σε πάνω από **30 πόλεις παγκοσμίως**, από τη Θεσσαλονίκη μέχρι το Περθ της Αυστραλίας, και έχει καταγράψει **190.000 αιτήματα πολιτών**, εκ των οποίων τα 160.000 έχουν επιλυθεί.

Επιπλέον, το ΕΚΕΤΑ έχει αναπτύξει εφαρμογές για **έξυπνη διαχείριση κυκλοφορίας, βελτιστοποίηση φαναριών και ενίσχυση της δημοτικής αστυνομίας μέσω δεδομένων**. Στη Θεσσαλονίκη, οι αλγόριθμοι του ΕΚΕΤΑ μείωσαν τους χρόνους μετακίνησης στις ώρες αιχμής κατά 14%, αποφέροντας απόσβεση του κόστους εγκατάστασης μέσα σε μόλις έναν μήνα.

Μέσω του "TrafficThess.imet.gr", περισσότεροι από **600.000 πολίτες τον χρόνο** ενημερώνονται δωρεάν για την κυκλοφορία και τις προβλέψεις κίνησης με ακρίβεια 97%. «Η Google έχει 88%. Η Google αγοράζει τα δεδομένα μας», ανέφερε με νόημα.

«Δεν μας ενδιαφέρει το κέρδος — μας ενδιαφέρει ο πολίτης»

Κλείνοντας την ομιλία του, ο κ. Μπεκιάρης υπογράμμισε τη φιλοσοφία του ΕΚΕΤΑ: «Δεν είμαστε εταιρεία, δεν πουλάμε μαζικά. Μας ενδιαφέρει να λύσουμε τις ανάγκες του δημότη και του Δήμου, να δημιουργήσουμε εργαλεία που λειτουργούν».

Αναφερόμενος στο μέλλον, τόνισε πως το Κέντρο είναι ανοιχτό σε συνεργασίες με κάθε Δήμο ή Περιφέρεια που θέλει να αξιοποιήσει λύσεις τεχνητής νοημοσύνης, είτε πρόκειται για κυκλοφορία, είτε για διαχείριση απορριμμάτων, είτε για ενεργειακή αποδοτικότητα. «Αν κάτι δεν το έχουμε, μπορούμε να το φτιάξουμε μαζί», είπε χαρακτηριστικά.

Η ομιλία του Προέδρου του ΕΚΕΤΑ στο 16ο Forum Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτέλεσε μια από τις πιο τεκμηριωμένες και ουσιαστικές παρεμβάσεις του συνεδρίου, αποδεικνύοντας ότι **η έρευνα, η καινοτομία και η τεχνητή νοημοσύνη** μπορούν να γίνουν η «γέφυρα» μεταξύ επιστήμης και κοινωνίας, προς όφελος του πολίτη και της τοπικής ανάπτυξης.

Επί απόψεων, κατευθύνσεων ομιλιών και παρεμβάσεων του 16ου FORUM της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Το 16ο Forum της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που διοργανώθηκε στο Πόρτο Χέλι από την Ένωση Δημάρχων Αττικής (ΕΝ.Δ.Α.) σε συνεργασία με την Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής (Π.Ε.Δ.Α.), αποτέλεσε ένα σημαντικό σημείο αναφοράς για τον σύγχρονο διάλογο γύρω από τις εξελίξεις στην Τεχνητή Νοημοσύνη και τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό των δήμων. Με κεντρικό θέμα τις νέες τεχνολογικές δυνατότητες και τις προκλήσεις που αναδύονται στη λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το

συνέδριο συγκέντρωσε δημάρχους, πρώην δημάρχους, αυτοδιοικητικά στελέχη και εκπροσώπους θεσμικών φορέων, οι οποίοι συμμετείχαν σε έναν πλούσιο και δημιουργικό διάλογο. Μέσα από εισηγήσεις επιστημόνων και παρεμβάσεις αιρετών, αναδείχθηκε ο τρόπος με τον οποίο η Τεχνητή Νοημοσύνη μπορεί να λειτουργήσει ως καθοριστικός παράγοντας για την αναβάθμιση των δημοτικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών, σηματοδοτώντας τη μετάβαση σε μια νέα ψηφιακή εποχή.

Ο καθηγητής Θάνος Κριεμάδης, Πρόεδρος του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, τόνισε την σημασία της στρατηγικής διοίκησης και της αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Όπως σημείωσε «η αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης μπορεί να ενισχύσει σημαντικά την αποτελεσματικότητα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εφόσον συνδυαστεί με σύγχρονα εργαλεία management και σωστή εκπαίδευση του προσωπικού».

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΩΣ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ»

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκάλεσε η τοποθέτηση του καθηγητή Ευστράτιου Παπάνη από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ο οποίος προσέγγισε το θέμα της Τεχνητής Νοημοσύνης όχι απλώς, ως τεχνολογικό εργαλείο, αλλά και ως κοινωνικό φαινόμενο. Ο κύριος Παπάνης ανέλυσε τον τρόπο με τον οποίο η ΑΙ διαμορφώνει νέες μορφές συμμετοχικότητας, αλλά και νέους κινδύνους για την δημοκρατία, την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την κοινωνική συνοχή. «Η τεχνητή νοημοσύνη δεν είναι αμερόληπτη ούτε αλάνθαστη» προειδοποίησε ο καθηγητής. «Μπορεί να ενισχύσει τη διαφάνεια, αλλά και να χρησιμοποιηθεί για χειραγώγηση. Το κρίσιμο είναι πως θα διασφαλίσουμε ότι θα παραμείνει εργαλείο στην υπηρεσία του ανθρώπου και όχι το αντίθετο».

Η ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟ ΠΛΕΥΡΟ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Από την πλευρά του ο Δρ. Ευάγγελος Μπεκιάρης, Πρόεδρος του ΕΚΕΤΑ (Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογίας Ανάπτυξης) παρουσίασε καινοτόμα προγράμματα και εφαρμογές που ήδη υλοποιούνται και μπορούν να υποστηρίξουν του Δήμους στην καθημερινή τους λειτουργία. Με έμφαση σε ζητήματα έξυπνων πόλεων, ενεργειακής διαχείρισης, μεταφορών και περιβαλλοντικής παρακολούθησης, ο κ. Μπεκιάρης υπογράμμισε ότι η τεχνητή νοημοσύνη προσφέρει ρεαλιστικές λύσεις για εξοικονόμηση πόρων και καλύτερες υπηρεσίες προς τους δημότες.

Ο Ά Αντιπρόεδρος της ΕΝ.Δ.Α Θεόδωρος Γεωργάκης, Δικηγόρος, Διδάκτωρ δημοσίου και αυτοδιοικητικού δικαίου στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, π. Δήμαρχος Ηλιούπολης, μεταξύ των άλλων αναφέρθηκε και επισήμανε θετικά και αρνητικά χαρακτηριστικά της Τ.Ν, καθώς και τις προκλήσεις που εμπεριέχει το όλο εγχείρημα. Εν κατακλείδι τόνισε ότι η Τ.Ν αποτελεί σήμερα

έναν από τους σημαντικότερους καταλύτες για τον εκσυγχρονισμό και την αποτελεσματική λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Συνεισφέρει καθοριστικά στην μετάβαση από την γραφειοκρατία στην ψηφιακή διακυβέρνηση, διευκολύνοντας τη λήψη αποφάσεων, την διαχείριση δεδομένων και την παροχή προσωποποιημένων υπηρεσιών στους πολίτες. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί και δεν αντικαθιστά την τοπική αυτοδιοίκηση μόνο μπορεί να την ενδυναμώνει, εφόσον χρησιμοποιηθεί με διαφάνεια, ανθρωποκεντρικά και με σαφή στρατηγική. Το μέλλον της τοπικής διακυβέρνησης είναι αναμφίβολα ψηφιακό, αλλά πρέπει να παραμείνει βαθιά ανθρώπινο.

Επακολούθησε διάλογος με παρεμβάσεις Δημάρχων. Όλοι με ιδιαίτερες επισημάνσεις, με προβληματισμό αλλά και αισιοδοξία-θέτοντας «επί των τύπων των ήλων»-εκφράστηκαν, θέτοντας τα υπέρ και τα κατά της τεχνητής νοημοσύνης. **Οι τοποθετήσεις όλων περιλαμβάνονται στα επίσημα πρακτικά και θα δημοσιευτούν εκτός άλλων εντύπων και επίσημα στο περιοδικό της ΕΝ.Δ.Α «Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ» της Αττικής. Επίσης, γνωστοποιείται ότι στο επόμενο τεύχος θα δημοσιευθεί η ομιλία με τίτλο "Η Αυτοδιοίκηση μπροστά σε μια νέα ψηφιακή εποχή" που εκφώνησε στο Forum ο Αντιπρόεδρος της Ένωσης Θεόδωρος Γεωργάκης.**

Τέλος ο Πρόεδρος της ΕΝ.Δ.Α κ. Παύλος Καμάρας, Αρχιτέκτων μηχανικός και π. Δήμαρχος Πεύκης, ανέφερε στο κλείσιμο της όλης διαδικασίας του Φόρουμ: Πολλοί θεωρητικοί στην χώρα μας μιλούν για μια τεχνολογική εξέλιξη επαναστατική, η οποία περικλείει μεν θετικά χαρακτηριστικά χρήσιμα στην αυτοδιοίκηση και μπορεί να είναι ο μεγάλος μας σύμμαχος, δύναται όμως να οδηγήσει σε ανατροπές. Προς τούτο επισήμανε και πρότεινε να γίνει κατανοητό ότι ο άνθρωπος πρέπει να παραμείνει στο κέντρο κάθε απόφασης και να επέλθει η στερέωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών. Η αυτοδιοίκηση οφείλει να αξιοποιήσει της νέας εποχής, χωρίς να χάσει την ψυχή της και προς τούτο κρίνεται αναγκαία η συνεχής ενασχόληση με το κρίσιμο τούτο θέμα.

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι το 16ο ΦΟΡΟΥΜ, απέδειξε για μια ακόμη φορά ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση παραμένει ζωντανός οργανισμός, ανοιχτός στις αλλαγές, αλλά σταθερά προσηλωμένος στον άνθρωπο, την τοπική κοινωνία, την Πόλη και την Δημοκρατία.

AI & Τοπική Αυτοδιοίκηση: Τεχνολογία με επίκεντρο τον άνθρωπο

του Γιώργου Μαρκόπουλου, Προέδρου της Π.Ε.Δ.Α. και Δημάρχου Γαλατσίου

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν είναι αποκομμένη από τις μεγάλες τεχνολογικές εξελίξεις της εποχής μας. Αντιθέτως, είναι το πεδίο όπου η καινοτομία συναντά τις πραγματικές ανάγκες των πολιτών και οφείλει να τις υπηρετεί με διαφάνεια, ταχύτητα και ουσία. Αυτό ακριβώς αναδείχθηκε στο 16ο Φόρουμ της Αυτοδιοίκησης που συνδιοργανώσαμε πρόσφατα στο Πόρτο Χέλι με την Ένωση Δημάρχων Αττικής. Ένα κάλεσμα να πάρουμε θέση, ως Αυτοδιοίκηση, σε μια τεχνολογική επανάσταση που είναι πλέον μέρος της καθημερινότητάς μας.

Οι εισηγήσεις των εξειδικευμένων επιστημόνων ανέδειξαν ευκαιρίες, κινδύνους και προκλήσεις, όπως το ζή-

τημα της στρατηγικής διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού στους Δήμους μας, με αξιοποίηση της Τεχνητής Νοημοσύνης για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας. Δεν αρκεί να έχουμε εργαλεία. Πρέπει να ξέρουμε και πώς να τα χρησιμοποιήσουμε. Όπως επεσημάνθηκε στο φόρουμ, η Τεχνητή Νοημοσύνη δεν είναι απλώς ένα εργαλείο. Είναι ένας νέος «κοινωνικός χώρος». Που σημαίνει ότι φέρνει μαζί του όχι μόνο λύσεις, αλλά και σοβαρά ερωτήματα: για τη δημοκρατία, τη συμμετοχή, τη διαφάνεια, την αμεροληψία, την ηθική.

Ακριβώς επειδή η Αυτοδιοίκηση είναι ο πιο κοντινός θεσμός στον πολίτη, οφείλουμε να είμαστε στους πρώτους που θα ανοίξουν αυτή τη συζήτηση και στους

πρώτους που θα την κάνουν πράξη – με ασφάλεια, δικαιοσύνη και σεβασμό. Άλλωστε, η πρόοδος δεν έχει μακροπρόθεσμα αξία αν δεν συνοδεύεται από υπευθυνότητα.

“ Η Τεχνητή Νοημοσύνη μπορεί να αλλάξει ριζικά τον τρόπο που σχεδιάζουμε πολιτικές, που διαχειριζόμαστε πόρους, που εξυπηρετούμε τον δημότη. Από την έξυπνη διαχείριση απορριμμάτων και φωτισμού, μέχρι την πρόβλεψη αναγκών ευάλωτων πληθυσμών, την ανάλυση δεδομένων για κρίσεις πολιτικής προστασίας ή την αυτοματοποίηση διοικητικών πράξεων, τα παραδείγματα είναι πλέον υπαρκτά. Η τεχνογνωσία υπάρχει. Αυτό που χρειάζεται είναι πολιτική βούληση και οργανωμένη προσπάθεια ώστε να φτάσει αυτή η τεχνογνωσία στους Δήμους και στους συμπολίτες μας. ”

Συνεπώς, το κρίσιμο ερώτημα δεν είναι «αν» θα έρθει η Τεχνητή Νοημοσύνη στην Αυτοδιοίκηση. Είναι με ποιον τρόπο, υπό ποιες αρχές, με ποια εκπαίδευση και ποιον έλεγχο. Γιατί η τεχνολογία δεν είναι ουδέτερη. Όπως κάθε εργαλείο, μπορεί να είναι χειραφετική ή χειραγωγική, να ενισχύει την ισότητα ή να την υπονομεύει, να διευκολύνει τον πολίτη ή να τον αποκλείει. Το ζήτημα της Τεχνητής Νοημοσύνης δεν είναι μόνο τεχνολογικό αλλά, πρωτίστως, βαθιά πολιτικό.

Γι' αυτό και εμείς, στην Π.Ε.Δ.Α., δεν βλέπουμε την Τεχνητή Νοημοσύνη ούτε ως κίνδυνο ούτε ως πανάκεια. Τη βλέπουμε ως πρόκληση και πρόσκληση ευθύνης. Και οφείλουμε να εκπαιδεύσουμε τα στελέχη μας. Να στηρίξουμε και τους μικρότερους Δήμους που ίσως δεν έχουν τα μέσα. Να συνδιαμορφώσουμε πολιτικές ψηφιακής μετάβασης που σέβονται την αυτονομία και τις ιδιαιτερότητες των Δήμων μας. Γιατί δεν είναι όλοι οι Δήμοι ίδιοι – ούτε στις ανάγκες, ούτε στις δυνατότητες. Όμως όλοι δικαιούνται και οφείλουν να σχεδιάζουν με προοπτική και να εξυπηρετούν με αξιοπρέπεια τον πολίτη.

Η Τεχνητή Νοημοσύνη δεν πρέπει να γίνει αφορμή για μια νέα μορφή αποκλεισμού, αλλά ευκαιρία για υπέρβαση των ανισοτήτων. Το μέλλον που χτίζουμε πρέπει να βασίζεται σε τεχνολογία με κανόνες, με λογοδοσία και με επίκεντρο τον άνθρωπο. Και αυτό δεν είναι υπόθεση ούτε ενός Δήμου, ούτε ενός φορέα. Είναι συλλογική ευθύνη.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει αποδείξει – ιδίως τα τελευταία χρόνια – ότι μπορεί να βρεθεί στην πρώτη γραμμή, να προσαρμοστεί, να καινοτομήσει και να σταθεί δίπλα στον πολίτη χωρίς καθυστερήσεις και προσχήματα. Γιατί σε τελική ανάλυση, η τεχνολογία είναι όσο ανθρωπινή είναι και η χρήση της. Και το χρέος μας είναι να την κάνουμε εργαλείο προόδου, ισότητας και δικαιοσύνης για όλους.

Νέα δράση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής για το Περιβάλλον

Γρηγόρης Ζαφειρόπουλος, Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής

Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής στα πλαίσια άσκησης των αρμοδιοτήτων της προέβη σε μία ακόμη παρέμβαση με σημαντικό περιβαλλοντικό πρόσημο.

Ειδικότερα η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής με την με Α.Π. 41296 / 9-07-2025 απόφαση του Γ.Γ. της Α.Δ.Α , Γρηγόρη Ζαφειρόπουλου, ανέθεσε στον Οργανισμό HEALTHY SEAS την απομάκρυνση πλωτών εγκαταστάσεων μονάδας ιχθυοκαλλιέργειας στην περιοχή «Στενό Μεθάνων» του Δήμου Τροιζηνίας- Μεθάνων

Η HEALTHY SEAS σε συνεργασία με το Ίδρυμα «Αθανάσι-

ος Κ. Λασκαρίδης» ολοκλήρωσε επιτυχώς το έργο παράκτιου και υποθαλάσσιου καθαρισμού και ειδικότερα: την συλλογή πλέον των σαράντα (40) τόνων κατεστραμμένου και εγκαταλελειμμένου εξοπλισμού προερχόμενου από μονάδα ιχθυοκαλλιέργειας που λειτουργούσε στο παρελθόν στην περιοχή .

Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, Γρηγόρης Ζαφειρόπουλος δήλωσε: «Μία ακόμη σημαντική πρωτοβουλία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής για την προστασία του Περιβάλλοντος ολοκληρώθηκε με επιτυχία.

Ευχαριστώ ιδιαίτερω την Διεύθυνση Αγροτικών Υποθέ-

σεων της Α.Δ.Α. και τα στελέχη της για την προετοιμασία του εγχειρήματος, τον Δήμαρχο και τον Δήμο Τροιζηνίας- Μεθάνων για τις διευκολύνσεις που παρέιχε και την Οργάνωση HEALTHY SEAS και το Ίδρυμα «Αθανάσιος Κ.Λασκαρίδης» που υλοποίησαν επιτυχώς αυτό το πολύ σημαντικό έργο για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος!!

Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής θα προβεί και σε άλλες αντίστοιχες ενέργειες αξιοποιώντας την τεχνογνωσία Μ.Κ.Ο και Οργανισμών όπως η HEALTHY SEAS, προκειμένου εκτός των άλλων να διασφαλιστεί η διατήρηση των αποτελεσμάτων των έργων καθαρισμού του παράκτιου και υποθαλάσσιου περιβάλλοντος»

Ενημέρωση σχετικά με τους καθαρισμούς από την Οργάνωση HEALTHY SEAS

«Με χαρά σας ανακοινώνουμε την επιτυχή ολοκλήρωση του έργου παράκτιου και υποθαλάσσιου καθαρισμού στην περιοχή «Στενό Μεθάνων» του Δήμου Τροιζηνίας – Μεθάνων, έπειτα από την Ανάθεση Έργου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής με Α.Π. 41296/09-07-2025, για την απομάκρυνση των απορριμμάτων που είχαν συσσωρευτεί από την παρουσία εγκαταλελειμμένης μονάδας ιχθυοκαλλιέργειας στην εν λόγω τοποθεσία. Το έργο καθαρισμού εκτέλεσε ο οργανισμός μας, Healthy Seas, σε συνεργασία με το Κοινωνικό Ίδρυμα Αθανάσιος Κ. Λασκαρίδης από την 27 η έως την 31η Οκτωβρίου 2025. Ειδικότερα, οι δράσεις μας περιλάμβαναν, την συλλογή κατεστραμμένου και εγκαταλελειμμένου εξοπλισμού προερχόμενου από την μονάδα ιχθυοκαλλιέργειας που λειτουργούσε στο παρελθόν στην περιοχή. Συνολικά, συλλέχθηκαν 40.1 τόνοι απορριμμάτων, ανάμεσα τους: κλωβοί, σηματοδότες, βυθισμένες βάρκες και δίχτυα από τον

βυθό της θάλασσας. Το υλικό που συγκεντρώθηκε παραδόθηκε σε εταιρεία ανακύκλωσης για να το διαχειριστεί σύμφωνα με τις σχετικές νομοθετικές προβλέψεις. Από πλευράς μας θα θέλαμε να υπογραμμίσουμε ότι κάθε τέτοια προσπάθεια στην πραγματικότητα αποβαίνει άκαρπη, αν δεν ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για την διατήρηση των αποτελεσμάτων της. Προσβλέπουμε λοιπόν και από τις αρμόδιες αρχές να ανταποκριθούν στις θεσμικές τους υποχρεώσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και την αποκατάστασή του όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο, ειδικότερα λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για υποχρέωση απορρέουσα από το ίδιο Σύνταγμα. Συνεπώς, εκφράζουμε την πρόθεσή μας να συνεχίσουμε τις προσπάθειες προκειμένου να διατηρηθούν τα αποτελέσματα των δράσεων μας, και να υπενθυμίζουμε στις αρχές και τους δραστηριοποιούμενους στην περιοχή φορείς τις υποχρεώσεις τους, παραμένοντας στην διάθεσή τους για συνδρομή σε οποιαδήποτε αντίστοιχη μελλοντική ενέργεια. Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε για την συνεργασία όλα τα μέρη που συνέβαλαν στο έργο. Ευελπιστούμε ότι αυτή η πρωτοβουλία θα αποτελέσει αφετηρία για περισσότερες ενέργειες με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής».

Νέο μεγάλο έργο 3.000.000€: Ποδηλατόδρομος και ανάπλαση!!

Ανδρέας Κονδύλης
Δήμαρχος Αλίμου

οι κυριότερες από τις αλλαγές, που θα ομορφύνουν και θα αναβαθμίσουν την πόλη του Αλίμου. Η χρηματοδότηση του έργου γίνεται από το Ταμείο Ανάκαμψης, με κονδύλια που εξασφαλίσαμε έπειτα από επίπονες διαδικασίες και υποβολή συγκροτημένου φακέλου. Ο Άλιμος αλλάζει, βελτιώνεται και εκσυγχρονίζεται, κάθε μέρα, συνεχώς. Με ταυτόχρονη εκτέλεση πολλών και μεγάλων έργων, γεγονός πρωτόγνωρο στην ιστορία του Δήμου!

Με χαρά και αγωνιστικούς χαιρετισμούς σας ενημερώνω ότι ένα νέο μεγάλο έργο, ύψους 3.000.000 €, ξεκίνησε στον Άλιμο πριν από λίγες ημέρες: δημιουργία μεγάλου ποδηλατόδρομου, με ταυτόχρονη ανάπλαση των κοινόχρηστων χώρων κατά μήκος της διαδρομής του. Πιο συγκεκριμένα, ο νέος ποδηλατόδρομος θα έχει μήκος 5 χιλιομέτρων, κάτι που τον κάνει έναν από τους μεγαλύτερους της Νότιας Αθήνας. Θα ξεκινάει από το ΜΕΤΡΟ Αλίμου (Λεωφ. Βουλιαγμένης) και θα καταλήγει στην παραλία Αλίμου (Λεωφ. Ποσειδώνος), ενώνοντας έτσι τις δύο μεγάλες λεωφόρους για τους ποδηλάτες, σε μία ενιαία και ασφαλή διαδρομή! Ταυτόχρονα, κατά μήκος της διαδρομής του ποδηλατοδρόμου, θα πραγματοποιηθεί ανάπλαση του δημόσιου χώρου. Κατασκευή νέων πεζοδρομίων με όδευση για τυφλούς και ράμπες ΑμεΑ, δημιουργία παρτεριών με αυτόματο πότισμα για περισσότερο πράσινο μέσα στην πόλη, διαμορφώσεις οδικής ασφάλειας (round-about και ασφαλείς υπερυψωμένες διαβάσεις πεζών), οδοφωτισμός και νέες θέσεις στάθμευσης, είναι

Επίσης, έναν επιπλέον κοινόχρηστο χώρο για πράσινο και περίπατο θα έχουν από τώρα και στο εξής οι κάτοικοι της πόλης μας, καθώς καταφέραμε να επιλυθεί μια εκκρεμότητα 45 ετών και έτσι να αποκτήσει ο Δήμος Αλίμου μια έκταση με εμβαδόν περίπου 1.200 τ.μ. στην είσοδο της πόλης, στη γωνία Λεωφ. Καλαμακίου και Λεωφ. Θεομήτορος. Η απαλλοτρίωση του συγκεκριμένου χώρου εκκρεμούσε από το 1980, οπότε και εντάχθηκε η περιοχή στο σχέδιο πόλης. Για να ολοκληρωθεί η απαλλοτρίωση και να αποκτήσει ο Δήμος τον χώρο, έπρεπε να καταβληθεί η αποζημίωση στους ιδιοκτήτες του. Έπειτα από πολυετείς δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες, σήμερα ο Δήμος πληρώνει την αποζημίωση στους ιδιοκτήτες (σχεδόν 1.000.000 €) και οι κάτοικοι του Αλίμου έχουν έναν επιπλέον κοινόχρηστο χώρο πρασίνου. Αφού έγιναν όλες οι απαραίτητες ενέργειες, το σύνολο της δαπάνης καλύπτεται από το Πράσινο Ταμείο χωρίς να επιβαρύνεται ο Δήμος οικονομικά για την απόκτηση του χώρου. Θέλω κι από αυτό το βήμα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στον κ. Ιωάννη Ανδρουλάκη, Πρόεδρο του Πράσινου Ταμείου.

Είχαμε όμως και μια πρωτιά τον Σεπτέμβριο, που διακαίωσε τη μεγάλη μας προσπάθεια για την προαγωγή βιώσιμων προτύπων κινητικότητας και για τη διαμόρφωση και ανάπτυξη περιβαλλοντικού ήθους. Ο Δήμος Αλίμου απέσπασε το 1ο Βραβείο πανελλαδικά για τις δράσεις και πρωτοβουλίες του στην ευρωπαϊκή εκστρατεία «ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 2024» με θέμα «Κοινός Δημόσιος Χώρος». Η κορυφαία εξάδα των ελληνικών πόλεων που βραβεύτηκαν είναι κατά σειρά οι Δήμοι: 1. Αλίμου, 2. Παλ. Φαλήρου, 3. Αν. Σάμου, 4. Πτολεμαΐδας, 5. Γρεβενών και 6. Δυτ. Σάμου. Η βράβευση έγινε από τον Υπουργό Περιβάλλοντος κ. Σταύρο Παπασταύρου και τον Πρόεδρο του Πράσινου Ταμείου κ. Ιωάννη Ανδρουλάκη στο Βελλίδειο Συνεδριακό Κέντρο, στο πλαίσιο των παράλληλων εκδηλώσεων που πλαισιώνουν τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Και σ' αυτό το σημείο, νομίζω, είναι η καταλληλότερη στιγμή να αναφερθώ στην προμήθεια 47 κοινόχρηστων ηλεκτρικών ποδηλάτων που αποκτήσαμε αξιοποιώντας χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ. Πρόκειται για ποδήλατα τελευταίας τεχνολογίας (εκ των οποίων το ένα είναι ειδική κατασκευή για ΑμεΑ), που τοποθετήσαμε σε έξι διαφορετικά σημεία της πόλης και τα οποία διατίθενται δω-

ρεάν για τους πολίτες. Το ποδήλατο μπορεί να ξεκινήσει από οποιονδήποτε σταθμό, να χρησιμοποιηθεί έως δύο (2) ώρες και να παραδοθεί στον ίδιον ή οποιονδήποτε άλλον σταθμό. Κάθε πολίτης που επιθυμεί να χρησιμοποιήσει ποδήλατο, κατεβάζει στο κινητό του τηλέφωνο την εφαρμογή «nextbike» και εγγράφεται. Δεν υπάρχει κράτηση χρημάτων για οτιδήποτε. Όταν ο χρήστης θέλει να χρησιμοποιήσει ένα ποδήλατο, απλά σαρώνει (scan) τον κωδικό QR που βρίσκεται στο ποδήλατο και ο σταθμός ξεκλειδώνει το ποδήλατο. Και μετά... εύκολες διαδρομές μέσα στην πόλη για τις καθημερινές δουλειές ή απλά βόλτες για άθληση και αναψυχή!

Κατά τα άλλα, με τον ερχομό του Φθινοπώρου άρχισε και πάλι το πρόγραμμα «ΣΧΟΛΕΣ ΓΟΝΕΩΝ» και το πρόγραμμα «ΤΟΠ ΚΑΠΗ» για την τρίτη ηλικία. Και, φυσικά, συνεχίζεται αδιάλειπτα το μεγάλο έργο της ενεργειακής αναβάθμισης των σχολείων, με τα σχολικά κτήρια να ανακαινίζονται και να αναβαθμίζονται, ώστε να καταναλώνουν λιγότερη ενέργεια και να εξασφαλίζουν μεγαλύτερη άνεση σε μαθητές και εκπαιδευτικούς.

Κλείνοντας, να σας πω με πολλή υπερφάνεια ότι εγκαινιάσαμε μια μοναδική εικαστική έκθεση στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αλίμου με έργα της σημαντικότερης Ελληνίδας χαράκτριας Βάσως Κατράκη και τίτλο: «Βάσω Κατράκη: Αρχέγονη Χάραξη». Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι και τις 16 Νοεμβρίου 2025 και η είσοδος είναι ελεύθερη.

Ανάπλαση της Λεωφόρου Αθηνών - Σουνίου, των κάθετων οδών και των όμορων πλατειών στην Κερατέα

Η Κερατέα αλλάζει πρόσωπο!

**Δημήτρης Λουκάς,
Δήμαρχος Λαυρεωτικής**

Μια νέα εποχή ξεκίνησε για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της Κερατέας, με το πιο σημαντικό έργο της τελευταίας δεκαετίας. Ο Δήμος Λαυρεωτικής, με χαρά και υπερηφάνεια, ανακοίνωσε την έναρξη των εργασιών για το εμβληματικό έργο που θα μεταμορφώσει την Κερατέα: την Ανάπλαση της Λεωφόρου Αθηνών - Σουνίου, των κάθετων οδών και των όμορων πλατειών.

Αυτό που οι κάτοικοι περίμεναν επί χρόνια, γίνεται **πραγματικότητα**. Το έργο, αφού έλαβε όλες τις προβλεπόμενες αδειοδοτήσεις, θα αλλάξει ριζικά την εικόνα και τη λειτουργία της πόλης. Εκτείνεται από τον ναό της Αγ. Τριάδας, έως την διασταύρωση με την οδό Φειδίου και είναι συμβατό με την εγκεκριμένη κυκλοφοριακή μελέτη της Λεωφόρου Αθηνών-Σουνίου που διατρέχει την πόλη σε μήκος 2,4 χλμ. από τον Ι.Ν. Αγίας Τριάδας έως τη θέση Σταφυλομέλι. Η μελέτη αυτή αφορά σε όλη τη διαδρομή στον κεντρικό ιστό της πόλης με εμπορικές επιχειρήσεις, πλατείες και κατοικίες.

Η ανάπλαση αυτή θα δημιουργήσει ένα ολιστικό περιβάλλον σύγχρονης πόλης που σέβεται και ανταποκρίνεται σε όλες τις ανάγκες: είναι φιλική σε πεζούς, ποδηλάτες, επισκέπτες και ΑμεΑ, με κατάλληλες διαβάσεις, ράμπες, όδευση τυφλών, σύγχρονο φωτισμό και αστικό εξοπλισμό υψηλής ποιότητας. Παράλληλα, προβλέπονται θέσεις στάθμευσης για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και ενίσχυση της προσβασιμότητας στην τοπική αγορά.

Κορωνίδα της παρέμβασης είναι η **ενίσχυση της αίσθησης ασφάλειας**: με ευκρινείς σημάσεις, διαγραμμίσεις, κόμβους για την μείωση της ταχύτητας κίνησης των οχημάτων, εξοάλυνση της κυκλοφορίας, ενώ ευρύχωρα, συνεχόμενα πεζοδρόμια και στοχευμένες πεζοδρομήσεις προστατεύουν και τους πιο ευάλωτους χρήστες, ακόμη και τα μικρά παιδιά. Πρόκειται για ανάπλαση σχεδιασμένη στα υψηλότερα πρότυπα ευρωπαϊκών πόλεων, με βιοκλιματικές πρακτικές και φύτευση για καλύτερο μικροκλίμα και βελτίωση των συνθηκών κίνησης των πεζών.

Η αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση του δημόσιου χώρου ενισχύει την επισκεψιμότητα, τόνώνει την αγορά και δημιουργεί θετικό κλίμα για τις τοπικές επιχειρήσεις. Μετά από ανοικτές διαβουλεύσεις και συστηματική μελέτη, ξεκινάμε με σχέδιο τις εργασίες που θα χαράξουν έναν κεντρικό άξονα αντάξιο των προσδοκιών, σημείο αναφοράς για όλη τη Λαυρεωτική.

Δήλωση Δημάρχου

“Σήμερα γιορτάζουμε την απαρχή ενός οράματος που έγινε έργο πνοής για την πόλη μας. Ένα εμβληματικό και αναγκαίο έργο που φέρνει τη σύγχρονη πόλη στην καρδιά της Κερατέας, μετά από δεκαετίες προσδοκιών. Με σχέδιο, συνεργασία και σεβασμό στην ιστορία και τον άνθρωπο, διασφαλίζουμε ότι η καθημερινότητά μας θα αλλάξει προς το καλύτερο: ασφαλείς δρόμοι, άνετοι δημόσιοι χώροι, προσβασιμότητα για όλους και αναβαθμισμένη οικονομική δραστηριότητα. Είμαι περήφανος που, μαζί με τους δημότες, κάνουμε αυτό το μεγάλο βήμα για το μέλλον της κοινότητάς μας”, δήλωσε ο Δήμαρχος Δημήτρης Λουκάς.

Ανάπλαση Λεωφόρου Αθηνών-Σουνίου, Κάθετων Οδών και Πλατειών Κερατέας

1. Σκοπός

Η ανάπλαση αποσκοπεί στην ολοκληρωμένη αναβάθμιση του αστικού άξονα που διασχίζει το κέντρο της Κερατέας, βελτιώνοντας την κυκλοφορία, την ασφάλεια και την ποιότητα του δημόσιου χώρου.

2. Έκταση Έργου

Το έργο καλύπτει τμήμα της Παλαιάς Εθνικής Οδού Αθηνών – Σουνίου και εκτείνεται από τον Ι.Ν. Αγίας Τριάδας, έως τη διασταύρωση με την οδό Φειδίου και είναι συμβατό με την εγκεκριμένη κυκλοφοριακή μελέτη της Λεωφόρου Αθηνών – Σουνίου που διατρέχει την πόλη σε μήκος 2.4 χλμ. από τον Ι.Ν. Αγίας Τριάδας έως τη θέση Σταφυλομέλι. Διασχίζει τον κεντρικό ιστό με εμπορικές χρήσεις, πλατείες και κατοικίες.

3. Κύρια Στοιχεία Μελέτης

- Τεύχος Κυκλοφοριακού Σχεδιασμού: Περιγράφει λειτουργική κατάσταση οδών, προδιαγραφές υλικών, τεκμηρίωση λύσεων.
- Οριζοντιογραφίες Σήμανσης (16 πίνακες): Εμφανίζουν όλες τις σημάσεις, διαγραμμίσεις, θέσεις στάθμευσης και κόμβους.
- Τυπικές Διατομές Οδού: Καθορίζουν πλάτη λωρίδων κυκλοφορίας, πεζοδρομίων και ποδηλατοδρόμων.

4. Τεχνικές Προδιαγραφές

- Λωρίδες Οδηγών: Δύο λωρίδες κυκλοφορίας ανά κατεύθυνση, πλάτους 3,25–3,50 μ.
- Πεζοδρόμια: Πλάτος 5,0–7,0 μ. με ψυχρά υλικά και αντιολισθητικές πλάκες.
- Ποδηλατόδρομοι: Πλάτος 2,0 μ., διαχωρισμένοι με διαγραμμίσεις και φυσικά εμπόδια.
- Mini-Roundabouts: 9 κυκλικόι κόμβοι διαμέτρου 9,0–11,0 μ. για σμαλότερη κυκλοφορία.
- Θέσεις Στάθμευσης: Επανασχεδιασμένες ζώνες στάθμευσης εκατέρωθεν, συνολικά ≈120 θέσεις.
- Ράμπες ΑμεΑ & Όδευση Τυφλών: Στις διασταυρώσεις και κάθε 200 μ. με έντονη διαγράμμιση.
- Δίκτυο Φωτισμού: LED φωτιστικά, με φωτεινότητα ≥20 lux κατά μήκος πεζοδρομίων.

5. Σημάσεις & Διαγραμμίσεις

- Κύριος Άξονας: Σήμανση κατευθύνσεων και προτεραιοτήτων, διαγράμμιση 3,5 εκ. θερμοπλαστικού χρώματος.
- Διαβάσεις Πεζών: Επανασχεδιασμένες με ζώνες ασφαλείας πλάτους 3,0 μ. και φωτεινούς σηματοδότες.
- Οριζόντια Σήμανση: Διαχωριστικά κυκλοφοριακών ρευμάτων, ποδηλατόδρομοι, θέσεις στάθμευσης, λωρίδες φορτοεκφόρτωσης.

6. Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις

- Ομάδα ΒΙV: Εφαρμογή προτύπων δεσμεύσεων (ΦΕΚ Δ' 1052/2002 & Δ' 557/2003).
- Υλικά: Ψυχρά ασφαλτος, πορώδη μίγματα σε κόμβους για διήθηση ομβρίων.
- Πράσινο: Φύτευση 240 δέντρων (δρυς, πλάτανος), θάμνων σε νησίδες και παρτέρια.
- Διαχείριση Ομβρίων: Τοπική διήθηση σε διαφιλονικούμενες ζώνες πριν από το δίκτυο ομβρίων.

7. Ασφάλεια

- Ταχύτητες: Εφαρμογή ορίων 30 km/h εντός κόμβων, 50 km/h εκτός.
- Προειδοποιητικές Πινακίδες: Παιδί, διάβαση, στροφή, mini-roundabout.
- Συνεχής Παρακολούθηση: Καταγραφή της κυκλοφορίας οχημάτων για εξαγωγή συμπερασμάτων.

8. Οφέλη

- Αύξηση ασφάλειας: Εκτιμώμενη μείωση ατυχημάτων κατά 40%.
- Βελτίωση προσβασιμότητας: Μείωση χρόνου διαδρομών έως 25%.
- Κοινωνικός Χώρος: Νέες πλατείες και καθιστικά για εκδηλώσεις και ανάπαυση.
- Οικολογικό Αποτύπωμα: Μείωση αστικής θερμοκρασίας έως 2 °C χάρι στα δέντρα και τα ψυχρά υλικά.

9. Χρονοδιάγραμμα

- 22/09/2025: Έναρξη εργασιών.
- 12 μήνες ολοκλήρωση με τμηματική παράδοση.

Αλλάζουν όλα στις υποδομές και στον τρόπο που κινούμαστε στον Δήμο Μαρκοπούλου Μεσογαίας

**Κωνσταντίνος Δ. Αλλαγιάννης,
Δήμαρχος Μαρκοπούλου Μεσογαίας**

- ✓ Αστική Συγκοινωνία
- ✓ Οδοποιία
- ✓ Ασφάλεια πεζών
- ✓ Πρόσβαση ΑμεΑ
- ✓ Απελευθέρωση θέσεων στάθμευσης

Έπειτα από αγώνες και προσπάθειες ετών, ο Δήμος Μαρκοπούλου απέκτησε πλέον μια σταθερή και αξιόπιστη αστική συγκοινωνία, που καλύπτει και το παραλιακό του μέτωπο και τον συνδέει με την υπόλοιπη Αττική.

Ο Δήμαρχος Μαρκοπούλου Κωνσταντίνος Δ. Αλλαγιάννης, δήλωσε για τη σημαντική αυτή εξέλιξη: «Με επιμονή, σχέδιο και προγραμματισμό φέραμε την αστική συγκοινωνία στον Δήμο Μαρκοπούλου, παρά τα αδιέξοδα και τον διχασμό που προσπάθησαν να διασπείρουν οι "Κασσάνδρες" για μικροπολιτικά συμφέροντα και αυτοπροβολή και υπερβαίνοντας τα εμπόδια του προϋπάρχοντος «status quo» στις συγκοινωνίες της ευρύτερης περιοχής. Ευχαριστούμε θερμά για το προσωπικό τους ενδιαφέρον τον Αναπληρωτή Υπουργό Μεταφορών κ. Κωνσταντίνο Κυρανάκη και τον πρώην Υφυπουργό Μεταφορών και Βουλευτή Ανατολικής Αττικής κ. Βασίλη Οικονόμου!»

Η Δημοτική Αρχή Μαρκοπούλου κατόρθωσε να κάνει πραγματικότητα ένα πάγιο και δίκαιο αίτημα δεκαετιών, για άμεση πρόσβαση όλων των πολιτών του Δήμου, στο φθινό δικτύο δημόσιων αστικών συγκοινωνιών, που συνδέει το Πόρτο Ράφτη και το Μαρκόπουλο, με τον Σταθμό του Προαστιακού στο Κορωπί και το κέντρο της πρωτεύουσας.

Σε πλήρη εξέλιξη έργα οδοποιίας
Μέσα στον Σεπτέμβριο του 2025, ο Δήμαρχος, παρουσία του Αντιδημάρχου Τεχνικών Υπηρεσιών & Βιώσιμης Κινητικότητας,

Έντονη δράση και σημαντικές εξελίξεις στον τρόπο και τις υποδομές που κινούμαστε στην πόλη, παρουσίασε ο Δήμαρχος Μαρκοπούλου Μεσογαίας Κωνσταντίνος Δ. Αλλαγιάννης κατά την τελευταία περίοδο. Ολοκληρώθηκε η επέκταση της αστικής συγκοινωνίας στο Πόρτο Ράφτη, αφού ήδη από την 1η Αυγούστου 2025, λειτουργεί πλέον η λεωφορειακή γραμμή 309B του ΟΑΣΑ «ΣΤ. ΚΟΡΩΠΙ – ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ – ΠΟΡΤΟ ΡΑΦΤΗ – ΑΥΛΑΚΙ»!

Δεξιά: Δήμαρχος Μαρκοπούλου Μεσογαίας Κωνσταντίνος Δ. Αλλαγιάννης, Αριστερά: π. Υφυπουργός Μεταφορών και Βουλευτής Ανατολικής Αττικής Βασίλης Οικονόμου

τας, Υ.ΔΟΜ. Αστικής Ανάπτυξης & Αστικής Ανθεκτικότητας Χρήστου Μπισιώτη υπογράψε σύμβαση κατασκευής του έργου «Εκτακτη Αποκατάσταση Ζημιών λόγω Πλημμυρών στο Οδικό Δίκτυο του Δήμου Μαρκοπούλου», ύψους 581.000 ευρώ.

Το έργο αφορά την ανακατασκευή εννέα οδών στην περιοχή Πόρτο Ράφτη και στην πόλη του Μαρκοπούλου, που υπέστησαν σοβαρές καταστροφές από τα πλημμυρικά φαινόμενα του 2023 και την κακοκαιρία «Daniel» και θα συμβάλει στην ασφαλή κυκλοφορία, την προστασία των πολιτών και την αποκατάσταση της λειτουργικότητας του οδικού δικτύου.

Το ίδιο διάστημα, η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου προχώρησε σε εργασίες αποκατάστασης του οδοστρώματος, επιδιορθώσεις σε λακκούβες και ασφαλτοστρώσεις στη Λεωφόρο Πόρτο – Ράφτη, οι οποίες συνεχίζονται σε πολλές γειτονιές του Δήμου, όπως: Γ. Πίνη, Ευαγγελιστριάς, 28ης Οκτωβρίου κ.ά.

Δεξιά: Αντιδήμαρχος Τεχνικών Υπηρεσιών & Βιώσιμης Κινητικότητας, Υ.ΔΟΜ. Αστικής Ανάπτυξης & Αστικής Ανθεκτικότητας Χρήστος Μπισιώτης, Κέντρο: Δήμαρχος Μαρκοπούλου Μεσογαίας Κωνσταντίνος Δ. Αλλαγιάννης, Αριστερά: εκπρόσωπος αναδόχου εταιρείας "ΕΔΡΑΙΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" Γεώργιος Μανδρέκας

Πρόσβαση για όλους τους μαθητές ΑμεΑ

Εντάχθηκε στο πρόγραμμα «Μαριέττα Γιαννάκου» το 1ο Δημοτικό Σχολείο Μαρκοπούλου, που αφορά δημιουργία προσβάσιμων W.C. και επισκευές σε ράμπες ΑμεΑ. Το έργο αυτό περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, εσωτερικούς και εξωτερικούς χρωματισμούς, βελτιώσεις στον αύλειο χώρο, με νέα γήπεδα μπάσκετ και βόλει, ανακαινίσεις σε χώρους υγιεινής. Οι εργασίες ξεκίνησαν μέσα στο καλοκαίρι και ολοκληρώθηκαν σε μεγάλο βαθμό πριν την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς. Τον Ιούλιο, η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου, προχώρησε στην κατασκευή και τοποθέτηση κάγκελου της ράμπας ΑμεΑ, στο 2ο Γυμνάσιο Μαρκοπούλου, στο Πόρτο Ράφτη.

Θέσεις στάθμευσης για οχήματα ΑμεΑ στη Δημοτική Ακτή Μαρκοπούλου

Οριοθετήθηκαν και σημάνθηκαν θέσεις στάθμευσης για ΑμεΑ, τον περασμένο Μάιο, στη Δημοτική πλαζ στο Αυλάκι στο Πόρτο Ράφτη, διευκολύνοντας την πρόσβαση σε δεκά-

δες επισκέπτες και δημότες.

«Έξυπνες» διαβάσεις με προτεραιότητα στα Σχολεία

Για την ασφάλεια κυρίως των μαθητών, γονέων και κηδεμόνων, εκπαιδευτικών, των κατοίκων και επισκεπτών, ήδη εγκαταστάθηκαν νέες «έξυπνες» διαβάσεις επί της λεωφόρου Πόρτο Ράφτη, στο ύψος του 2ου Λυκείου Μαρκοπούλου στο Πόρτο Ράφτη, στο 1ο Γυμνάσιο και στο 1ο Λύκειο Μαρκοπούλου. Οι παρεμβάσεις συνεχίζονται, με προτεραιότητα όλες τις σχολικές μονάδες. Η πόλη αλλάζει «έξυπνα».

Η Δημοτική Αρχή συνεχίζει τον καθημερινό της αγώνα, όχι μόνο για την ποιότητα και οδική ασφάλεια των δρόμων, αλλά και την απελευθέρωση πολύτιμων θέσεων στάθμευσης.

Απελευθέρωση πολύτιμων θέσεων στάθμευσης

Απελευθερώνονται πολύτιμες θέσεις στάθμευσης για τους δημότες, βελτιώνοντας τις κυκλοφοριακές συνθήκες και αντιμετωπίζοντας πηγές ρύπανσης και κινδύνους για το περιβάλλον, ενισχύοντας παράλληλα τα έσοδα του Δήμου, με την υλοποίηση του Προγράμματος απομάκρυνσης και ανακύκλωσης των εγκαταλελειμμένων οχημάτων.

Αυτό γίνεται πραγματικότητα, έπειτα από τον 1ο Πλειοδοτικό Διαγωνισμό, που πραγματοποίησε ο Δήμος Μαρκοπούλου στα τέλη Σεπτεμβρίου 2025, ξεκινώντας άμεσα όλες τις απαραίτητες διαδικασίες, ώστε τα οχήματα που βρίσκονται σε εγκατάλειψη, να συγκεντρωθούν σε ειδικούς χώρους ανακύκλωσης.

Συμμετοχή των πολιτών

Ενισχύεται η συμμετοχή των πολιτών με τη τηλεφωνική γραμμή 22990 20165, όπου μπορούν να επικοινωνήσουν, αναφέροντας μάρκα, χρώμα και (αν φέρει) αριθμό πινακίδων του εγκαταλελειμμένου οχήματος, μαζί με την οδό και τον αριθμό που εντοπίστηκε, συμβάλλοντας με αυτό τον άμεσο και εύκολο τρόπο, στην απελευθέρωση των δρόμων από τον παλαιό «στόλο» εγκαταλελειμμένων. Εναλλακτικά δίνεται η δυνατότητα να προχωρήσουν σε ηλεκτρονική αναφορά, στο e-mail: protokolo@markoroulo.gr.

Ο Δήμος αναλαμβάνει να επικολλήσει ειδικό αυτοκόλλητο σε εμφανές σημείο στο όχημα, που το χαρακτηρίζει ως εγκαταλελειμμένο. Μέσα σε 15 ημέρες ενημερώνονται οι Υπηρεσίες Ασφάλειας, για να ελέγξουν την πιθανότητα να είναι κλεμμένο ή να εμπλέκεται σε αδίκημα κ.λ.π.). Μετά την παρέλευση 45 ημερών από την επικόλληση του ειδικού αυτοκόλλητου, εάν το όχημα δεν αποσυρθεί από τον ιδιοκτήτη του, περιέχεται στην κατοχή του Δήμου και μεταφέρεται σε εγκεκριμένο σύστημα συλλογής Ο.Τ.Κ.Ζ. («όχημα στο τέλος του κύκλου ζωής του»). Τέλος, αν στο χρονικό διάστημα που βρίσκεται στον ειδικό χώρο συλλογής, δεν αναζητηθεί μέσα σε 10 μέρες, προωθείται προς περαιτέρω επεξεργασία και ανακύκλωση.

Με αυτόν τον τρόπο, ο Δήμος Μαρκοπούλου απελευθερώνει πολύτιμες θέσεις στάθμευσης στην πόλη, βελτιώνοντας την εικόνα της και προστατεύοντας παράλληλα το περιβάλλον!

Ο χώρος και ο λόγος στους νέους

**Γιάννης Φωστηρόπουλος,
Δημάρχος Παλαιού Φαλήρου**

Στο Παλιό Φάληρο πιστεύουμε ότι μια πόλη γίνεται πραγματικά ζωντανή όταν δίνει λόγο, χώρο και ευκαιρίες στη νεολαία της. Δεν μιλάμε απλώς για δράσεις «για τους νέους», αλλά για πολιτικές «με τους νέους». Σε αυτό το πλαίσιο, αναπτύξαμε τρεις πρωτοβουλίες, ξεκινώντας από τις πολύ νεαρές ηλικίες και το παιδικό φεστιβάλ «Στο Πι και Φι», τη δημιουργία ενός νέου υπαίθριου skate park που βρίσκεται ήδη σε φάση υλοποίησης, και η ανάπτυξη σημείων με ηλεκτρικά ποδήλατα που ενθαρρύνουν ήπιες, ασφαλείς μετακινήσεις και βόλτες.

Για πρώτη φορά φέτος διοργανώσαμε το παιδικό φεστιβάλ στο «Στο Πι και Φι», εμπνευσμένο από τον τρόπο με τον οποίο απαντούν οι μικροί Φαληριώτες όταν τους ρωτούν πού μένουν. Είναι λοιπόν ένα φεστιβάλ αφιερωμένο στα παιδιά και στις οικογένειες, που ζωντανεύει γειτονιές, σχολικά προαύλια και το πάρκο του Φλοίσβου με παραστάσεις κουκλοθέατρου, θέατρο σκιών, μουσική, αφήγηση και μικρές κινηματογραφικές προβολές. Ο στόχος δεν είναι μόνο να «φέρουμε» τον πολιτισμό κοντά στα παιδιά, αλλά να κάνουμε το δημόσιο χώρο πεδίο δημιουργίας και συμμετοχής για όλα τα παιδιά. Με ελεύθερη πρόσβαση και προγράμματα προσαρμοσμένα σε διαφορετικές ηλι-

κίες, το φεστιβάλ πρόσφερε εμπειρίες που μένουν καθώς τα παιδιά γνωρίζουν τις τέχνες από κοντά, αναπτύσσουν φαντασία και αυτοπεποίθηση, ενώ οι γονείς μοιράζονται έναν ασφαλή και φιλόξενο χώρο συνάντησης. Παράλληλα, μεριμνούμε για την προσβασιμότητα – ράμπες, καθαρές διαδρομές, σκίαση – ώστε κανένα παιδί να μη μένει εκτός.

Το δεύτερο βήμα είναι να δημιουργήσουμε από την αρχή έναν χώρο που οι νέοι μας ζητούσαν καιρό και εμείς τους ακούσαμε. Ετοιμάζουμε ένα υπαίθριο Skaterpark, του οποίου οι εργασίες βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη. Δεν πρόκειται για αναβάθμιση υπάρχουσας υποδομής, αλλά για νέα πρόβλεψη στον αστικό ιστό — μια ακόμα σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στο Δήμο και τη νεανική κουλτούρα. Σκοπός μας είναι να γίνει ένα ακόμη σημείο καθημερινής άσκησης, όπου οι νέοι της πόλης μας θα μαζεύονται για να απολαμβάνουν το χόμπι τους αλλά και την παρέα τους. Καθώς το skateboard είναι πλέον Ολυμπιακό άθλημα, στοχεύουμε το πάρκο να εξελίσσεται βήμα-βήμα με μικρές, ουσιαστικές βελτιώσεις — όχι να «κλειδώσει» σε μια στατική λύση. Δίνουμε άλλη μια αφορμή στους νέους να

αγκαλιάσουν το δημόσιο χώρο και την ευκαιρία να βγουν από το σπίτι για να χαρούν και αυτοί την πόλη τους.

Ταυτόχρονα δίνουμε την πρέπουσα σημασία και στις ήπιες μετακινήσεις που συνδέουν τις καθημερινές διαδρομές των νέων με την απόλαυση της πόλης. Με ηλεκτρικά ποδήλατα σε επιλεγμένα σημεία, ενθαρρύνουμε σύντομες βόλτες στη γειτονιά, πρόσβαση στο παραλιακό μέτωπο, στα πάρκα και στους χώρους πολιτισμού χωρίς αυτοκίνητο. Η επιλογή αυτή είναι και ένα μάθημα ελευθερίας. Το ποδήλατο γίνεται εργαλείο αυτενέργειας, ενισχύει την αστική αυτονομία – εκεί όπου πεζός, δρομέας και ποδηλάτης συνυπάρχουν πιο αρμονικά.

Θέλουμε οι δράσεις μας να είναι ανοιχτές και εύκολες για κάθε παιδί και νέο για να νιώθουν ότι ο χώρος τους χωράει όλους, γιατί αυτό ισχύει. Δίνουμε σημασία στο πώς ζεις σε μια πόλη, στοχεύοντας στον καλό φωτισμό, σε καθαρούς χώρους, με ανθρώπους που μπορούν να βοηθήσουν, κάνοντας την εμπειρία πιο άνετη. Μας ενδιαφέρει επίσης να υπάρχει συνέχεια, να γίνονται δηλαδή δράσεις και διοργανώσεις που γίνονται συνήθεια και παρέα μέσα στο χρόνο. Και επειδή καμία καλή ιδέα δεν γεννιέται μόνη της, δουλεύουμε μαζί με σχολεία, Συλλόγους Γονέων, Αθλητικά Σωματεία και δημιουργικές ομάδες της

πόλης. Ακόμει, δοκιμάζουμε, διορθώνουμε. Έτσι χτίζεται σιγά-σιγά μια κουλτούρα συμμετοχής, όπου οι νέοι δεν είναι το «κοινό», αλλά συμμετέχοντες και συνδημιουργοί.

Άρα είναι πολύ σημαντικό για εμάς το τι μένει αφού κλείσουν τα φώτα μιας συναυλίας ή τελειώσει η δράση σε μια πλατεία; Θέλουμε οι νέοι να επιστρέφουν στον ίδιο χώρο για να αθληθούν, να διαβάσουν, να συναντηθούν. Να αναπτύξουν σχέση με τον δημόσιο χώρο, να τον νιώθουν δικό τους. Εκεί βρίσκεται η μεγαλύτερη επένδυση που μπορεί να κάνει μια πόλη, στην αλλαγή της νοοτροπίας των μελλοντικών γενιών της.

Οι πολιτικές για τη νεολαία δεν είναι ξεχωριστό κεφάλαιο, είναι αναπόσπαστο κομμάτι στον τρόπο που σχεδιάζουμε το Παλιό Φάληρο. Από το παιδικό φεστιβάλ «Στο Πι και Φι» που φέρνει τα παιδιά κοντά στον πολιτισμό, μέχρι το skate park που δίνει βήμα στη νεανική έκφραση και τα ηλεκτρικά ποδήλατα που κάνουν πιο όμορφη και ασφαλή τη μετακίνηση, χτίζουμε μια πόλη πιο συμμετοχική, πιο υγιή, πιο φιλική. Μια πόλη που ακούει τους νέους της σήμερα, για να τους κρατήσει ενεργούς πολίτες και αύριο, με αυτοπεποίθηση, δημιουργικότητα και σεβασμό στον κοινό μας χώρο.

Αδριάνειο Υδραγωγείο: Το διεθνώς αναγνωρισμένο έργο που αλλάζει το Χαλάνδρι

Σίμος Ρούσος,
Δήμαρχος Χαλανδρίου

Δύο ακόμη από τις μεγάλες αναπλάσεις που υλοποιεί ο Δήμος Χαλανδρίου στο πλαίσιο του έργου ανάδειξης και αξιοποίησης του Αδριάνειου Υδραγωγείου, γίνονται πλέον κομμάτι της καθημερινότητας των κατοίκων.

Η ανάπλαση της οδού **Ελ Αλαμίν** στον **Συνοικισμό** —εκεί όπου βρίσκεται μία από τις ελάχιστες δεξαμενές καθίζησης του αρχαίου αυτού θαύματος της μηχανικής— όπως και η ανάπλαση στην οδό **Επτανήσου** στο **Κάτω Χαλάνδρι**, ολοκληρώθηκαν.

Οι νέες πλατείες και οι σύγχρονοι πεζόδρομοι, ο ειδικός φωτισμός που αναδεικνύει την υπόγεια διαδρομή του Υδραγωγείου, η ανάδειξη των υπέργειων φρεατίων, οι νέες φυτεύσεις και ο συνδυασμός πρασίνου με το τρεχούμενο νερό, αλλάζουν ριζικά την εικόνα και το μικροκλίμα των γειτονιών.

Μάλιστα, με την ανάπλαση της **Ελ Αλαμίν** και σε συνδυασμό με τη νέα **Παραρεμάτια Διαδρομή**, που ήδη έχει γίνει σημείο αναφοράς και έχει βάλει οριστικό τέλος στις καταπατήσεις της Ρεματιάς, διαμορφώνεται μια **ενιαία πράσινη διαδρομή** που ενώνει τον Συνοικισμό με το κέντρο και την οδό **Γυφτοπούλου** — την πρώτη ανάπλαση που παραδόθηκε στο πλαίσιο του ίδιου έργου.

Μέσα στους επόμενους μήνες ολοκληρώνεται και η τέταρτη ανάπλαση, στην οδό **Κόδρου** (Αγ. Βαρβάρα).

Συνολικά, το Χαλάνδρι αποκτά **25.000 τ.μ.** νέων πλατειών και πεζοδρομίων, πάνω από **15.000** νέα δέντρα και φυτά, καινοτόμο φωτισμό και το στοιχείο του νερού ενταγμένο αρμονικά στην πόλη.

Το έργο ανάδειξης και αξιοποίησης του Αδριάνειου Υδραγωγείου (πρόγραμμα **Cultural HYDRID**) που υλοποιείται με χρηματοδότηση περίπου **6 εκατομμυρίων ευρώ** την οποία εξασφάλισε ο Δήμος Χαλανδρίου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Πράσινο Ταμείο, αποτελεί ένα **πολυσύνθετο και καινοτόμο στρατηγικό σχέδιο αστικής αναζωογόνησης**, με απτά οφέλη για τους κατοίκους αλλά και διεθνή αναγνώριση.

Ένα διεθνές παράδειγμα αστικής καινοτομίας

Το Αδριάνειο Υδραγωγείο δεν αντιμετωπίζεται απλώς ως μνημείο προς διάσωση, αλλά επανεκτιμάται δυναμικά στη ζωή της πόλης, ως ενεργός και ωφέλιμος πόρος. Αυτή η προσέγγιση το ανέδειξε διεθνώς: το 2023 απέσπασε το **1ο διεθνές βραβείο καινοτομίας** στον διαγωνισμό που έγινε στην Κίνα ενώ συγκαταλέγεται πλέον ανάμεσα στα **δέκα κορυφαία παραδείγματα αστικής καινοτομίας** στην Ευρώπη — δίπλα σε πόλεις όπως η **Βαρκελώνη**, η **Στοκχόλμη** και η **Γλασκόβη**.

Επιπλέον, το Χαλάνδρι επιλέχθηκε να συντονίσει τη **Ρώμη** και άλλες τέσσερις ευρωπαϊκές πόλεις, σε θέματα αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, με βάση την τεχνογνωσία του Αδριάνειου.

Πέραν των ευρωπαϊκών οργάνων και Δήμων, η πρωτοβουλία έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον και κυβερνητικών φορέων μεγάλων περιφερειών της **Κίνας** ως παράδειγμα έργου που συνδυάζει πολιτισμό, περιβάλλον και τεχνολογία, από το οποίο μπορούν να αντλήσουν τεχνογνωσία.

Όλα αυτά προκάλεσαν το ενδιαφέρον και διεθνών μέσων ενημέρωσης όπως οι **New York Times** και το γερμανικό δίκτυο **ZDF**.

Καινοτομία στη διαχείριση του νερού

Ένα από τα πιο πρωτοποριακά στοιχεία του έργου είναι η **αξιοποίηση του νερού του Υδραγωγείου**, 19 αιώνες μετά την κατασκευή του. Σε συνεργασία με την ΕΥΔΑΠ, δημιουργείται το **πρώτο υπόγειο αστικό δίκτυο άρδευσης** μήκους 4,5 χιλιομέτρων, το οποίο θα καλύπτει το πότισμα ιδιωτικών κήπων και δημοτικών χώρων.

Με τη δημιουργία της **Αδριάνειας Κοινότητας**, περίπου 400 κατοικίες (μέχρι στιγμής) έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για να τροφοδοτούνται με νερό από το Υδραγωγείο, οδηγώντας σε εξοικονόμηση άνω των **100.000 κυβικών μέτρων πόσιμου νερού ετησίως**.

Αν το μοντέλο αυτό επεκταθεί σε όλο το μήκος του Υδραγωγείου, από τη Μεταμόρφωση έως το Κολωνάκι, η εξοικονόμηση για την Αττική θα ξεπεράσει το **1 εκατομμύριο κυβικά μέτρα ετησίως**.

Το έργο του Χαλανδρίου αποδεικνύει πως το νερό που χάνεται μπορεί να μετατραπεί σε πηγή ζωής και αντιμετώπισης των συνεπειών της κλιματικής κρίσης.

Οι πολίτες στο κέντρο

Η συμμετοχή των κατοίκων είναι καθοριστική: περίπου **7% της συνολικής έκτασης των αναπλάσεων** (1.500 τ.μ.) σχεδιάστηκε με βάση τις προτάσεις τους ενώ μαθητές, εκπαιδευτικοί και γονείς από **13 σχολεία** της πόλης συμμετείχαν στον σχεδιασμό των έργων, κάνοντας δικό τους το έργο.

Το Ψηφιακό Αρχείο Χαλανδρίου

Στο πλαίσιο του προγράμματος δημιουργήθηκε και το **ψηφιακό Τοπικό Αρχείο του Χαλανδρίου** — μια διαδικτυακή πλατφόρμα (www.archalandri.gr) που συγκεντρώνει φωτογραφίες, τεκμήρια και προφορικές μαρτυρίες για την ιστορία και τον πολιτισμό της πόλης. Έχουν συγκεντρωθεί έως τώρα πάνω από 350 ιστορικά ντοκουμέντα.

Η προσπάθεια έγινε με τη συνεργασία του **Μεσογειακού Ινστιτούτου για τη Φύση και τον Άνθρωπο (MedINA)** και τη συμμετοχή τοπικών συλλόγων, σχολείων, επιστημονικών ιδρυμάτων και δημόσιων φορέων.

Ο Δήμος Χαλανδρίου, ο Σύλλογος Προστασίας της Ρεματιάς, η Ομάδα Προφορικής Ιστορίας του Δήμου, η ΕΥΔΑΠ και η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής καθώς και πολίτες συνέβαλαν με υλικό και τεκμήρια που αποτυπώνουν τη ζωή της πόλης και την πορεία του Αδριάνειου μέσα στους αιώνες.

Το αρχείο αποτελεί ζωντανό αποθετήριο μνήμης και παράδειγμα συλλογικής δουλειάς που ενώνει γενιές και κοινότητες.

Πόλη που σέβεται το παρελθόν και σχεδιάζει το μέλλον

Το έργο του Αδριάνειου Υδραγωγείου αποτυπώνει το όραμα για ένα Χαλάνδρι που **τιμά την ιστορία του, αντιμετωπίζει τις προκλήσεις του παρόντος και επενδύει στο μέλλον**.

Με συνέπεια, συνεργασία και ανοιχτό πνεύμα, το Χαλάνδρι συνεχίζει να επενδύει σε μια πορεία που συνδέει τον πολιτισμό, το περιβάλλον και την καινοτομία. Για μια πόλη που σέβεται το παρελθόν της και προχωρά με αυτοπεποίθηση προς το αύριο.

Ανάπτυξη και παρεμβάσεις που απαντούν στις πραγματικές ανάγκες των κατοίκων

**Χαράλαμπος Μπονάτσος,
Δήμαρχος Φιλοθέης - Ψυχικού**

Ο Δήμος Φιλοθέης-Ψυχικού εισέρχεται δυναμικά σε μια νέα φάση ανάπτυξης, με στοχευμένες παρεμβάσεις που απαντούν στις πραγματικές ανάγκες της πόλης και των κατοίκων της. Με την εξασφάλιση χρηματοδότησης για κρίσιμα έργα υποδομής και ψηφιακού μετασχηματισμού, θέτουμε στέρεες βάσεις για το 2026 και χτίζουμε, βήμα-βήμα, έναν Δήμο πιο σύγχρονο, πιο πράσινο και πιο λειτουργικό για όλους. Με σχέδιο, επιμονή και αξιοποίηση κάθε διαθέσιμου πόρου.

Το πρώτο έργο αφορά στην προμήθεια και εγκατάσταση αρδευτικού δικτύου, με συνολικό προϋπολογισμό 2,16 εκατ. ευρώ, το οποίο εντάχθηκε στο πλαίσιο του ολιστικού στρατηγικού σχεδιασμού για την υλοποίηση 281 μεγάλων έργων υποδομής από την Περιφέρεια Αττικής σε όλο το Λεκανοπέδιο τα επόμενα τριάντα χρόνια.

Συγκεκριμένα, προβλέπεται η εγκατάσταση νέου αρδευτικού συστήματος στο Νέο Ψυχικό, στους χώρους πρασίνου που βρίσκονται σε πλατείες, πάρκα και σε οδικό δίκτυο μήκους 12,5 χιλιομέτρων, καθώς η εγκατάσταση συστήματος τηλεδιαχείρισης. Την επικαιροποίηση της μελέτης ανέλαβε η «Νέα Μητροπολιτική Αττική Α.Ε.», ο Αναπτυξιακός Οργανισμός της Περιφέρειας.

Στόχος του έργου είναι η ορθολογική αξιοποίηση των υδάτινων πόρων και η βελτίωση της ποιότητας του πρασίνου, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι προβλέπεται και η μελλοντική αξιοποίηση των υδάτων του Αδριανείου Υδραγωγείου, σε συνεργασία με την ΕΥΔΑΠ.

Αποψη πλατείας Ελευθερίας

Το δεύτερο έργο το οποίο επίσης θα χρηματοδοτηθεί από την Περιφέρεια, αφορά στη διπλή αστική ανάπλαση στις πλατείες Ελευθερίας και Ηρώων στο Νέο Ψυχικό, με στόχο την ανάδειξη της διακριτής ταυτότητας της περιοχής. Βάσει της πρότασης που έχει καταθέσει ο Δήμος, θα πραγματοποιηθούν εκτεταμένες εργασίες ανάπλασης σε έκταση 40 στρεμμάτων, με διαμόρφωση δρόμων ήπιας κυκλοφορίας και έμφαση στο μέτωπο της Λεωφόρου Μεσογείων. Οι παρεμβάσεις στοχεύουν στη διαφύλαξη της ιδιαίτερης αστικής αισθητικής της περιοχής, ώστε να διατηρηθεί ο χαρακτήρας της.

Μάλιστα, κατά τη διάρκεια συνάντησης που είχαμε με τον Περιφερειάρχη Αττικής Νίκο Χαρδαλιά, συζητήθηκαν και οι προτάσεις του Δήμου μας για την υλοποίηση αντιπλημμυρικών έργων, την ανάπλαση της Λεωφόρου Μεσογείων με τη δημιουργία πράσινων αξόνων και την

Η είσοδος στην πράσινη διαδρομή από τη Λεωφόρο Μεσογείων

ανάδειξη του τμήματος της Μαραθώνιας Διαδρομής που διέρχεται από τον Δήμο. Στόχος μας, σε συνεργασία ασφαλώς με την Περιφέρεια Αττικής, είναι να γεμίσει η Λεωφόρος Μεσογείων με δέντρα, να γίνει φιλική στους πολίτες – μια πράσινη διαδρομή, που θα ξεκινά από τα Τουρκοβούνια και θα καταλήγει στον Υμηττό.

**Ταυτόχρονα,
ο ψηφιακός
μετασχηματισμός
του Δήμου μας
εντάχθηκε κατόπιν
απόφασης του
Αναπληρωτή Υπουργού
Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών Νίκου
Παπαθανάση στο
Αναπτυξιακό Πρόγραμμα
Δημοσίων Επενδύσεων.**

Η Πράξη «Ανάπτυξη εφαρμογών έξυπνων πόλεων και τεχνολογιών για το διαδίκτυο των αντικειμένων του Δήμου Φιλοθέης - Ψυχικού» - συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης 712.973 ευρώ - περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την προμήθεια και την εγκατάσταση εφαρμογών και τεχνολογικών μέσων που θα

βελτιώσουν τη διαχείριση και λειτουργικότητα του αστικού περιβάλλοντος του δήμου, παρέχοντας πιο αποδοτικές, καινοτόμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, προς όφελος των κατοίκων, των επισκεπτών και των επιχειρήσεων.

Στο πρόγραμμα συγκαταλέγονται δράσεις όπως:

- Έξυπνες διαβάσεις πεζών και φιλικές προς ΑΜΕΑ
- Έξυπνος Οδηγός Πόλης/Δήμου με καταγραφή τοπικών επιχειρήσεων
- Πολιτιστικές – Αθλητικές εκδηλώσεις – Διαχείριση ηλεκτρονικού εισιτηρίου
- Ψηφιοποίηση καταλόγων δημοτικών βιβλιοθηκών – Δημιουργία έξυπνης δημοτικής βιβλιοθήκης
- Ψηφιοποίηση τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς
- Ηλεκτρονική τιμολόγηση, ηλεκτρονικό Σύστημα Διαβούλευσης Κανονιστικών Αποφάσεων
- Κεντρική ενιαία πλατφόρμα διαχείρισης και συλλογής δεδομένων δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού
- Ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης και οργάνωσης της Διοίκησης και της επιχειρησιακής ικανότητας
- Ολοκληρωμένη υποδομή προστασίας από κυβερνοεπιθέσεις και παροχή συστήματος τηλε-εργασίας

Οδός Θεμιστοκλή Σοφούλη

Πλατεία Ηρώων 1821-Τομή

Με συνέπεια, προγραμματισμό και αξιοποίηση κάθε διαθέσιμου χρηματοδοτικού εργαλείου, ο Δήμος Φιλοθέης-Ψυχικού προχωρά σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο παρεμβάσεων που συνδυάζει την τεχνολογική εξέλιξη με τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής και την Πολιτεία αποτελεί καταλύτη για τη μετάβαση σε μια νέα εποχή: μια πόλη πιο πράσινη, πιο λειτουργική, πιο «έξυπνη» και, πάνω απ' όλα, πιο ανθρώπινη.

Στο περιβάλλον και στους νέους εστιάζουν οι καλές πρακτικές του Δήμου Φυλής

**Χρήστος Παππούς,
Δήμαρχος Φυλής**

Ο Δήμαρχος Φυλής Χρήστος Παππούς είναι ένας από τους πιο έμπειρους αυτοδιοικητικούς, με δημαρχιακή θητεία 17 ετών στο Δήμο Φυλής. Στις δημοτικές εκλογές του 2023 αναδείχθηκε Δήμαρχος με ποσοστό πάνω από 80%, κάτι που δείχνει ότι έχει κερδίσει την αποδοχή της συντριπτικής πλειοψηφίας των συνδημοτών του. Τα κλειδιά της επιτυχίας του είναι το μεγάλο πρόγραμμα έργων που έχει αποπερατώσει και η επίτευξη των στρατηγικών στόχων που έχει θέσει για την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου. Όπως είναι φυσικό, οι καλές πρακτικές του Δήμου Φυλής εστιάζονται σε αυτούς τους δύο τομείς.

Αναφορικά με την περιβαλλοντική προστασία ο Δήμος Φυλής εφαρμόζει δύο καινοτόμα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, προγράμματα, με σαφές κοινωνικό πρόσημο: Το πρόγραμμα ενεργειακής αυτοτέλειας και το πρόγραμμα υδρολογικής αυτοτέλειας, με στόχο τη διάθεση στους δημότες δύο κρίσιμων κοινωνικών αγαθών, όπως είναι η ενέργεια και το νερό.

Με το πρόγραμμα της ενεργειακής αυτοτέλειας παράγεται, δωρεάν, από τα φωτοβολταϊκά συστήματα που έχει εγκαταστήσει ο Δήμος στη Χωματερή και στους γύρω χώρους, ηλε-

κτρική ενέργεια. Από την παραγόμενη ενέργεια, ο Δήμος παρέχει, δωρεάν, 3600 KWH το χρόνο, σε ευάλωτα νοικοκυριά και συγκεκριμένα σε 842 οικογένειες που πληρούν τα κριτήρια της Κοινωνικής Υπηρεσίας. Επιπροσθέτως, στο άμεσο μέλλον, θα καλύπτει, δωρεάν, το 80% των συνολικών ενεργειακών του αναγκών που καλύπτουν τον ηλεκτροφωτισμό δημοτικών κτιρίων, σχολείων, βρεφονηπιακών σταθμών και το δημοτικό φωτισμό. Πρόκειται για ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα που εκτός από το γεγονός ότι απέσπασε εύσημα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με την ανακήρυξη του Δήμου ως δίδυμης πόλης με τις Βρυξέλλες, έχει επαινεθεί, τόσο για την περιβαλλοντική, όσο και για την κοινωνική του διάσταση, από την περιβαλλοντική οργάνωση GREEN PEACE. Επίσης, πέραν του οικονομικού οφέλους που έχει αποκομίσει, ο Δήμος Φυλής έχει πετύχει τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματός του, κατά 5,5 χιλιάδες τόνους Διοξειδίου του Άνθρακα ετησίως.

Με το πρόγραμμα υδρολογικής αυτοτέλειας ο Δήμος αξιοποιεί τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα της Πάρνηθας, με στόχο να ενισχύσει το ιδιόκτητο δίκτυο ύδρευσης στα Άνω Λιόσια και στη Φυλή με περίπου 1,1 εκατ. κυβικά μέτρα νερού ετησίως. Ο Δήμος, μέσα από τη συνεργασία του με την Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΕΑΓΜΕ) διαθέτει ήδη έξι γεωτρήσεις, ενώ σε εξέλιξη βρίσκονται τα έργα αξιοποίησης των πηγών της Πάρνηθας «Γκούρα» και «Ρουμάνι». Παράλληλα αναβαθμίζει το δίκτυο ύδρευσης με νέες εγκαταστάσεις άντλησης, διύλισης και μέτρησης του νερού. Στόχος η παροχή φτηνού και ποιοτικού νερού στους δημότες, σε μια εποχή που αναδεικνύεται η μεγάλη αξία του συγκεκριμένου κοινωνικού αγαθού. Οι περιβαλλοντικές δράσεις του Δήμου Φυλής έχουν εκτιμηθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση που τίμησε το Δήμαρχο Χρήστο Παππού με τον τίτλο του Πρεσβευτή της Ευρωπαϊκής Κλιματικής Συνθήκης στην Ελλάδα.

Το δεύτερο μεγάλο πεδίο καινοτόμων δράσεων του Δήμου Φυλής είναι η Παιδεία και η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του. Με γνώμονα την αρχαία ρήση «πάντων χρημάτων μέτρον άνθρωπος», εφαρμόζει ένα πολυδιάστατο πρόγραμμα με σαφείς στόχους: Την ανέγερση νέων παιδικών σταθμών και σχολικών μονάδων, την αναβάθμιση των υπαρχόντων, τη δημιουργία κινήτρων για σπουδές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

και τη λειτουργία Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ).

Ο Δήμος ολοκλήρωσε και παρέδωσε στα παιδιά τρεις βιοκλιματικούς σταθμούς και ένα Ειδικό Γυμνάσιο, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η ανέγερση ενός Γυμνασίου και ενός Δημοτικού Σχολείου.

Στο πλαίσιο της δημιουργίας κινήτρων για σπουδές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση βραβεύει με έπαινο και 200 ευρώ ανά φοιτητή, τους επιτυχόντες των Πανελλαδικών Εξετάσεων. Παράλληλα, στηρίζει με το «φοιτητικό πακέτο» τους φοιτητές που σπουδάζουν στην επαρχία. Τέλος, για την άνοδο του ακαδημαϊκού επιπέδου των φοιτητών, λειτουργεί, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ), Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με αντικείμενο τη Διοίκηση Επιχειρησιακών Λειτουργιών. Από το συγκεκριμένο Πρόγραμμα έχουν, ήδη, αποφοιτήσει περίπου 200 μεταπτυχιακοί φοιτητές οι οποίοι απέκτησαν πολύτιμα ακαδημαϊκά εφόδια εντελώς δωρεάν, σπουδάζοντας στον τόπο τους, αφού τα μαθήματα γίνονται στα Δημαρχεία Άνω Λιοσίων και Φυλής.

Τέλος, καινοτόμες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες είναι, αναμφισβήτητα, δύο μεγάλα, εθνικού επιπέδου έργα που έχει δρομολογήσει ο Δήμος Φυλής, όπως το Πρόγραμμα ανέγερσης της Φοιτητικής Εστίας του ΠΑΔΑ και του Κέντρου LOGISTICS που φιλοδοξεί να συγκεντρώσει σε έναν ενιαίο και λειτουργικό χώρο όλες τις μεταφορικές επιχειρήσεις που σήμερα δραστηριοποιούνται στον Ελαιώνα. Τα έργα αυτά αναμένεται να εισφέρουν στο Δήμο Φυλής προστιθέμενη αξία, με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, την αύξηση του τζίρου των υφισταμένων επιχειρήσεων και τον προσπορισμό εσόδων στο Δήμο Φυλής.

Η Ένωση Δημάρχων Αττικής ταξίδεψε στην Κύθνο

Μια ιδιαίτερα όμορφη και επιτυχημένη μονοήμερη εκδρομή πραγματοποίησε την Τετάρτη 15 Οκτωβρίου 2025 η Ένωση Δημάρχων Αττικής, με προορισμό την Κύθνο, στο πλαίσιο των δράσεών της για τη σύσφιξη των σχέσεων των μελών της και την ανάδειξη των ομορφιών της χώρας μας. Την εκδρομή επιμελήθηκε προσωπικά ο Πρόεδρος της Ε.Ε κ. Φώτης Μαγουλάς, προσφέροντας στα μέλη μια ευκαιρία χαλά-

ρωσης, γνωριμίας και ανακάλυψης ενός από τα πιο γνήσια νησιά των Κυκλάδων. Τα εισιτήρια για τα μέλη του Δ.Σ. και τα οχήματα ήταν ευγενική προσφορά του κ. Νίκου Πανουργιά, Δημοτικού Συμβούλου και Αντιπροέδρου του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Μαρκοπούλου, ο οποίος στήριξε έμπρακτα την πρωτοβουλία και φιλοξένησε με προθυμία την αποστολή.

Μετά από ένα ευχάριστο ταξίδι στο Αιγαίο, η αποστολή έφτασε στον Μέριχα, το γραφικό λιμάνι της Κύθνου. Πρώτος σταθμός ήταν το προσκύνημα στην Παναγία την Κανάλα, όπου οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να προσκυνήσουν τη θαυματουργή εικόνα της Παναγίας, που σύμφωνα με την παράδοση φιλοτέχνησε ο Ευαγγελιστής Λουκάς. Η τοποθεσία, στο άκρο του ακρωτηρίου με θέα στο απέραντο γαλάζιο, γέμισε όλους με γαλήνη και συγκίνηση.

Ακολούθησε επίσκεψη στη Χώρα (Μεσαριά), την πρωτεύουσα του νησιού, με τα λευκά κυκλαδίτικα σπίτια, τα ανθισμένα στενά και τα γραφικά καφέ. Οι Δήμαρχοι και τα μέλη της Ένωσης απόλαυσαν περίπατο στα δρομάκια, καφέ στην πλατεία και γνωριμία με τα τοπικά προϊόντα, το φημισμένο κυθινιώτικο μέλι, τα παραδοσιακά τυριά και τα γλυκά.

Η εκδρομή συνεχίστηκε στον παραθαλάσσιο οικισμό Λουτρά, γνωστό για τις ιαματικές πηγές του. Εκεί, οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν για την ιστορία και τη λειτουργία των λουτρών, τα οποία λειτουργούν αδιάλειπτα από την αρχαιότητα και έχουν φιλοξενήσει βασιλείς και επιφανείς επισκέπτες. Η φυσική ομορφιά του τοπίου και η αίσθηση γαλήνης που αποπνέει ο τόπος εντυπωσίασαν όλους.

Κατά τη διάρκεια της παραμονής στο νησί, πραγματοποιήθηκε και συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΝ.Δ.Α., υπό την προεδρία του Παύλου Καμάρα. Στη συνεδρίαση συζητήθηκαν θέματα που αφορούν την ενδυνάμωση της Ένωσης, τον προγραμματισμό επόμενων δράσεων και την προώθηση της

συνεργασίας. Η επιλογή της Κύθνου ως τόπου συνεδρίασης προσέδωσε ιδιαίτερο συμβολισμό, καθώς ανέδειξε την πρόθεση της ΕΝ.Δ.Α. να συνδέει την αυτοδιοίκηση με την περιφερειακή ανάπτυξη και τον τουρισμό.

Η εξόρμηση στην Κύθνο άφησε σε όλους τις καλύτερες εντυπώσεις, αποδεικνύοντας πως τέτοιες δράσεις ενισχύουν όχι μόνο τη συνεργασία μεταξύ των Δημάρχων, αλλά και την επαφή με την αυθεντική ελληνική φύση και παράδοση. Η Κύθνος, με την απλότητα και τη γαλήνη της, υποδέχθηκε θερμά την Ένωση Δημάρχων Αττικής, χαρίζοντας μια μέρα που θα μείνει αξέχαστη.

Η Ένωση Δημάρχων Αττικής και η Περιφερειακή Ένωση Δήμων Αττικής σας προσκαλούν στην ημερίδα που συνδιοργανώνουν

“ Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΩΣ ΣΥΜΜΑΧΟΣ ΤΗΣ Τ.Α. ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΝΙΚΗΦΟΡΩΝ ΕΚΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ”

15.12.2025
18.30, στο Ξενοδοχείο Radisson Blu Park
(Λ. Αλεξάνδρας 10, Αθήνα, 106 82)

Για την Π.Ε.Δ.Α.
Ο Πρόεδρος
Γιώργος Μαρκόπουλος

Για την ΕΝ.Δ.Α.
Ο Πρόεδρος
Παύλος Καμάρας

12^ο ΒΡΑΒΕΙΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Π Ρ Ο Σ Κ Λ Η Σ Η

Η Ένωση Δημάρχων Αττικής και η Π.Ε.Δ.Α. σας προσκαλούν στην εκδήλωση

«12^ο ΒΡΑΒΕΙΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ»

που θα γίνει την Δευτέρα 1 Δεκεμβρίου 2025 και ώρα 18.30

(ώρα προσέλευσης 18:00)

στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, αίθουσα «Ν. Σκαλκώτας».

Θα τιμηθούν πρόσωπα και Φορείς που προσέφεραν σημαντικές υπηρεσίες στην Αυτοδιοίκηση και στο Κοινωνικό Σύνολο.

Ο Πρόεδρος
Γιώργος Μαρκόπουλος

Ο Πρόεδρος
Παύλος Καμάρας

Τι μώ με να Πρόσωπα και Φορείς

Για την διάδοση της Ιστορίας του Ελληνισμού και της ανθρωπότητας

κα. Μαρία Ευθυμίου, Ομότιμη Καθηγήτρια Ιστορίας του ΕΚΠΑ

Για την προσφορά τους στους Πολιτικούς Θεσμούς και στον θεσμό της Αυτοδιοίκησης

- κ. Λεωνίδα Κουρή, πρ. Δήμαρχο Αθηναίων, πρ. Νομάρχη Αν. Αττικής, πρ. Πρόεδρο ΚΕΔΚΕ, πρ. Βουλευτή
- κ. Σοφοκλή Σοφοκλέους, Δήμαρχο Λευκάρων, πρ. Ευρωβουλευτή, πρ. Υπουργό Δικαιοσύνης & Δημοσίας Τάξεως

Για την πολυετή προσφορά τους στην Αυτοδιοίκηση

- κ. Αθανάσιο Ζούτσο, πρ. Δήμαρχο Παλλήνης
- κ. Ανδρέα Κεχαγιόγλου, πρ. Δήμαρχο Ραφήνας
- κ. Δημήτριο Μπουραϊμη, πρ. Δήμαρχο Φυλής